

Fédération Internationale
de Basketball

FIBA

We Are Basketball

International Basketball
Federation

Международна федерация по баскетбол – ФИБА

Национална аматьорска лига по баскетбол – НАЛБ

Официални баскетболни правила 2014

Възприети от

Централното бюро на ФИБА

Барселона, Испания, 2 февруари 2014 г.

В сила от 1 октомври 2014 г.

Превод от английски език, текстообработка и обработка на фигури: Марин Механджиев, Борис Данаилов

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРАВИЛО ЕДНО – ИГРАТА.....	4
Чл. 1 Дефиниции.....	4
ПРАВИЛО ДВЕ – ИГРИЩЕ И СЪОРЪЖЕНИЯ.....	4
Чл. 2 Игрище.....	4
Чл. 3 Съоръжения.....	10
ПРАВИЛО ТРИ – ОТБОРИ.....	11
Чл. 4 Отбори.....	11
Чл. 5 Състезатели – нараняване.....	13
Чл. 6 Капитан – права и задължения.....	14
Чл. 7 Треньори – права и задължения.....	14
ПРАВИЛО ЧЕТИРИ – РЕД НА ИГРАТА.....	16
Чл. 8 Времетраене на играта, равен резултат и продължения.....	16
Чл. 9 Начало и край на период или среща.....	17
Чл. 10 Статут на топката.....	17
Чл. 11 Местоположение на състезател и на съдия.....	18
Чл. 12 Спорна топка и алтернативно притежание.....	19
Чл. 13 Как се играе с топката.....	21
Чл. 14 Владение на топката.....	22
Чл. 15 Състезател в положение на стрелба.....	22
Чл. 16 Постигане на кош и неговата стойност.....	23
Чл. 17 Вкарване на топката в игра отвън.....	24
Чл. 18 Едноминутно прекъсване.....	26
Чл. 19 Смяна.....	28
Чл. 20 Служебна загуба на срещата.....	30
Чл. 21 Загуба на срещата поради недостиг на състезатели.....	31
ПРАВИЛО ПЕТ – ГРЕШКИ.....	32
Чл. 22 Грешки.....	32
Чл. 23 Състезател извън игралното поле и топка извън игралното поле.....	32
Чл. 24 Дриблиране.....	33
Чл. 25 „Крачки“.....	34
Чл. 26 3 секунди.....	35
Чл. 27 Отблизо пазен състезател.....	35
Чл. 28 8 секунди.....	36
Чл. 29 24 секунди.....	36
Чл. 30 Топка, върната в задното поле.....	38
Чл. 31 Препречване на пътя на топката към кош и неправомерно интервенция.....	39
ПРАВИЛО ШЕСТ – НАРУШЕНИЯ.....	41
Чл. 32 Нарушения.....	41
Чл. 33 Съприкосновение – основни принципи.....	41
Чл. 34 Лично нарушение.....	47
Чл. 35 Двойно нарушение.....	48
Чл. 36 Техническо нарушение.....	48
Чл. 37 Неспортсменско нарушение.....	51

Чл. 38 Дисквалифициращо нарушение.....	52
Чл. 39 Сбиване.....	53
ПРАВИЛО СЕДЕМ – ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ.....	55
Чл. 40 5 нарушения на състезател.....	55
Чл. 41 Отборни нарушения – санкция.....	55
Чл. 42 Специални положения.....	56
Чл. 43 Наказателни удари.....	57
Чл. 44 Поправими грешки.....	59
ПРАВИЛО ОСЕМ – СЪДИИ, СЕКРЕТАРСКИ АПАРАТ, КОМИСАР – ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ...62	62
Чл. 45 Съдии, секретарски апарат и комисар.....	62
Чл. 46 Старши съдия – права и задължения.....	62
Чл. 47 Съдии – права и задължения.....	64
Чл. 48 Секретар и помощник-секретар – задължения.....	65
Чл. 49 Времеизмервач – задължения.....	66
Чл. 50 Времеизмервач на часовника за стрелба – задължения.....	67
А – СЪДИЙСКИ ЖЕСТОВЕ.....	70
Б – ПРОТОКОЛ.....	78
В – ПРОЦЕДУРА ЗА ВЪЗРАЖЕНИЯ.....	89
Г – КЛАСИРАНЕ НА ОТБОРИТЕ.....	90
Д – МЕДИЙНИ ПРЕКЪСВАНИЯ.....	95
АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ КЪМ ПРАВИЛАТА.....	96

СЪДЪРЖАНИЕ НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1.	Размери на игралното поле.....	6
Фигура 2.	Ограничително поле.....	8
Фигура 3.	Зона за 2/3 точки.....	9
Фигура 4.	Секретарската маса и места за заместници.....	9
Фигура 5.	Принцип на цилиндъра.....	42
Фигура 6.	Разположение на състезателите при изпълнение на наказателни удари.....	58
Фигура 7.	Съдийски жестове.....	77
Фигура 8.	Протокол – международен.....	78
Фигура 8а.	Протокол – български.....	79
Фигура 9.	Горна част на протокола – международен.....	80
Фигура 9а.	Горна част на протокола – български.....	80
Фигура 10.	Отборни състави в протокола – международен.....	82
Фигура 10а.	Отборни състави в протокола – български.....	83
Фигура 11.	Текущ резултат.....	87
Фигура 12.	Оформяне на крайния резултат.....	88
Фигура 13.	Долна част на протокола – международен.....	88
Фигура 13а.	Долна част на протокола – български.....	88

Всички уточнения в Официалните баскетболни правила, направени за състезател, треньор, съдия и т.н. в мъжки род, се отнасят и за женски род. Трябва да бъде ясно, че това е направено единствено от практически съображения.

ПРАВИЛО ЕДНО – ИГРАТА

Чл. 1 Дефиниции

1.1. Играта баскетбол

Играта баскетбол се провежда от 2 отбора, всеки от които се състои от по 5-има състезатели. Целта на всеки отбор е да вкара топката в противниковия кош и да попречи на съперника да отбележи кош.

Играта се ръководи от съдии, секретарски апарат и комисар, ако присъства такъв.

1.2. Кош: противников/собствен

Кошът, който се напада от отбор, е противниковият кош, а кошът, който се защитава от отбор, е неговият собствен кош.

1.3. Победител в играта

Отборът, отбелязал по-голям брой точки в края на игралното време на срещата, е победител.

ПРАВИЛО ДВЕ – ИГРИЩЕ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Чл. 2 Игрище

2.1. Игрално поле

Игралното поле представлява равна, твърда плоскост, свободна от препятствия (Фигура 1), с размери от 28 м дължина и 15 м ширина, измерени от вътрешните страни на граничните линии.

2.2. Задно поле

Задното поле на отбор се състои от собствения кош на отбора, частта от таблото, при удар на топката в която не се счита, че топката е напуснала игралното поле и частта от игралното поле, ограничена от крайната линия зад собствения кош на отбора, страничните линии и средната линия.

2.3. Предно поле

Предното поле на отбор се състои от противниковия кош, частта от таблото, при удар на топката в която не се счита, че топката е напуснала игралното поле и частта от игралното поле, ограничена от крайната линия зад противниковия кош, страничните линии и по-близката до противниковия кош вътрешна страна на средната линия.

2.4. Линии

Всички линии трябва да бъдат начертани в бял цвят, широки 5 см и ясно видими.

2.4.1. Гранични линии

Игралното поле е очертано с граничните линии, състоящи се от крайните линии и страничните линии. Тези линии не са част от игралното поле.

Всяко външно препятствие, включително и седящите на отборната скамейка, трябва да отстои най-малко на 2 м от игралното поле.

2.4.2. Средна линия, среден кръг и полукръгове за изпълнение на наказателни удари

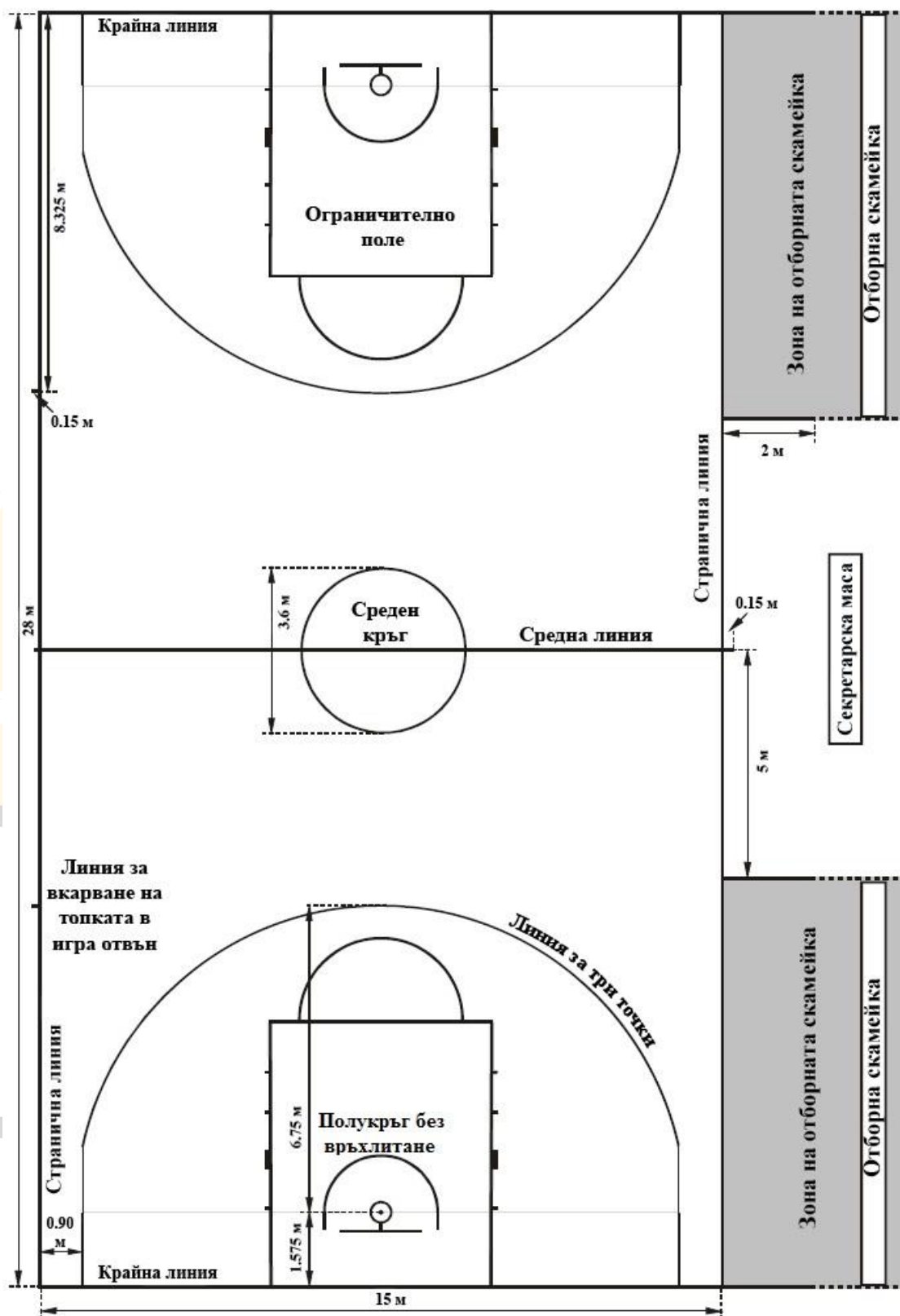
Средната линия се очертава успоредно на крайните линии от средната точка на страничните линии. Тя продължава с по 0.15 м извън всяка странична линия. Средната линия е част от задното поле.

Средният кръг се очертава в средата на игралното поле и има радиус 1.80 м, измерен до външната страна на окръжността. Ако вътрешната част на средния кръг е оцветена, то цветът трябва да съвпада с този на ограничителните полета.

Полукръговете за изпълнение на наказателни удари се очертават на игралното поле с радиус от 1.80 м, измерен до външната страна на окръжността и центровете им лежат на средната точка на линиите за наказателни удари (Фигура 2).

2.4.3. Линии за наказателни удари, ограничителни полета и места около ограничителните полета, заемани от състезателите по време на изпълнение на наказателни удари

Линията за наказателни удари се очертава успоредно на всяка крайна линия. Външната ѝ страна отстои на 5.80 м от вътрешната страна на крайната линия и е дълга 3.60 м. Средната ѝ точка лежи на мислената права, която съединява средната точка на 2-те крайни линии.

Фигура 1. Размери на игралното поле

Ограничителните полета са правоъгълните площи, обозначени на игралното поле, ограничени от крайните линии, продължените линии за наказателни удари и от линии, които започват от крайните линии, така че външната им страна да отстои на 2.45 м от средната точка на крайните линии и завършват в крайните точки на продължените линии за наказателни удари. Тези линии, без крайните линии, са част от ограничителното поле. Вътрешната част на ограничителните полета трябва да бъде оцветена в един цвят.

Местата около ограничителните полета, които се заемат от състезателите по време на изпълнение на наказателни удари, се обозначават както е показано на Фигура 2.

2.4.4. Зона за 3 точки

Зоната за 3 точки на отбор (Фигура 1 и Фигура 3) представлява цялата площ на игралното поле с изключение на площта в близост до противниковия кош, ограничена от и включваща:

- 2-те успоредни линии, започващи от и перпендикулярни на крайната линия, чиито външни страни са разположени на 0.90 м от вътрешните страни на страничните линии.
- Полукръг с радиус от 6.75 м, измерен до външната страна на линията, с център в точката на пода, намираща се точно под центъра на противниковия кош. Разстоянието до тази точка от вътрешния край на средната точка на крайната линия е 1.575 м. Полукръгът се свързва с успоредните линии.

Линията за 3 точки не е част от зоната за 3 точки.

2.4.5. Зони на отборните скамейки

Зоните на отборните скамейки се очертават извън игралното поле и са ограничени от 2 линии, както е показано на Фигура 1.

В зоната на отборната скамейка трябва да има 14 седящи места за персонала на отборната скамейка, състоящ се от треньорите, помощник-треньорите, заместниците, отстранените състезатели и придружителите на отборите. Всякакви други лица трябва да се намират най-малко на 2 м зад отборната скамейка.

2.4.6. Линии за вкарване на топката в игра отвън

2-те линии, дълги по 0.15 м, се очертават извън игралното поле при страничната линия срещу секретарската маса, като външната страна на линиите се намира на 8.325 м от вътрешната страна на по-близката крайна линия.

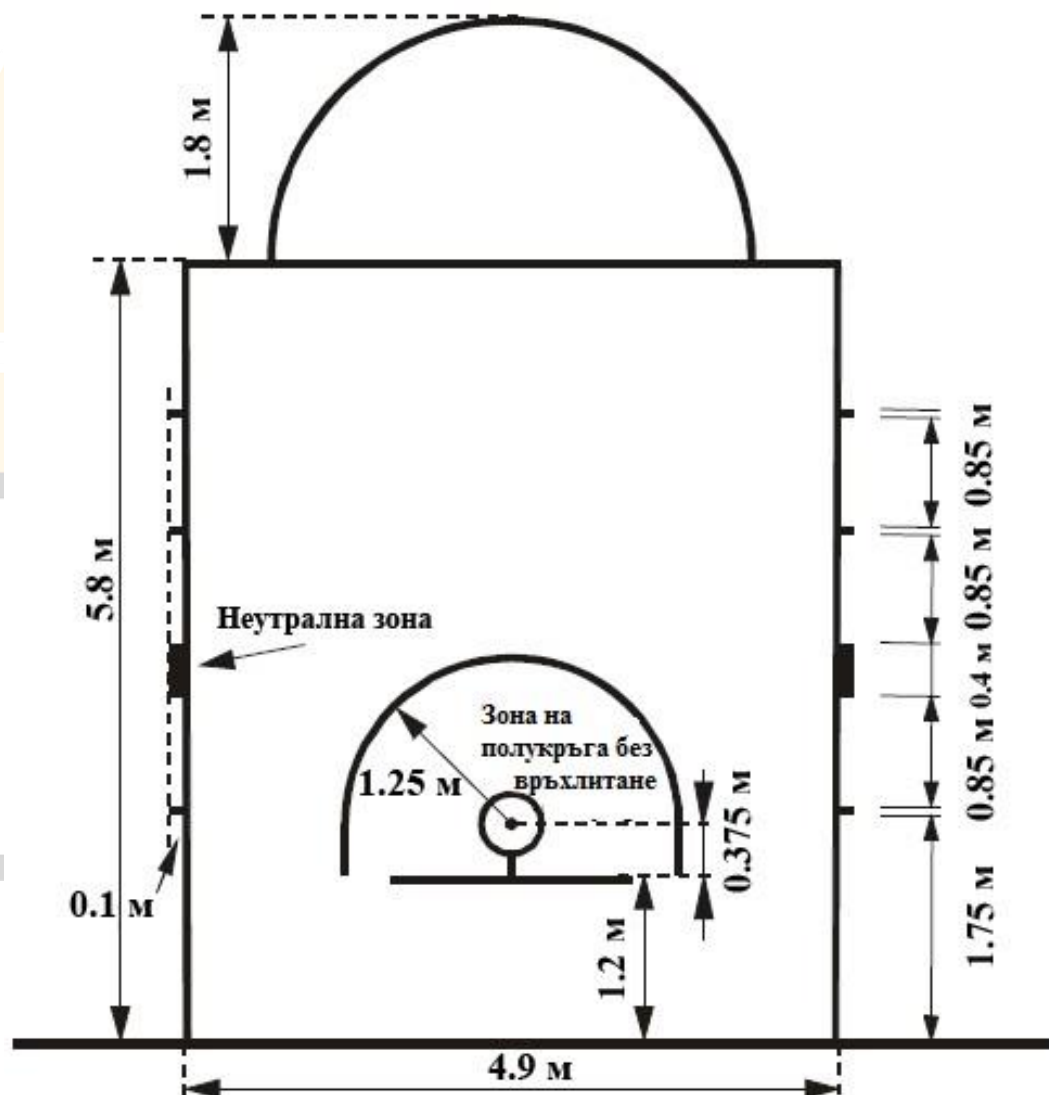
2.4.7. Зони на полукръговете без връхлитане

Линиите на полукръговете без връхлитане се очертават на игралното поле и са ограничени от:

- Полукръг с радиус от 1.25 м, измерен до вътрешната страна на линията, с център в точката на пода, намираща се точно под центъра на коша. Полукръгът се свързва с:
- 2 успоредни линии, перпендикулярни на крайната линия, като вътрешните им страни се намират на 1.25 м от точката на пода, намираща се точно под центъра на коша, дължината им е 0.375 м и завършват на 1.20 м от вътрешната страна на крайната линия.

Зоните на полукръговете без връхлитане завършват с мислени линии, които свързват краищата на успоредните линии точно под предните ръбове на таблата.

Линиите на полукръговете без връхлитане са част от зоните на полукръговете без връхлитане.

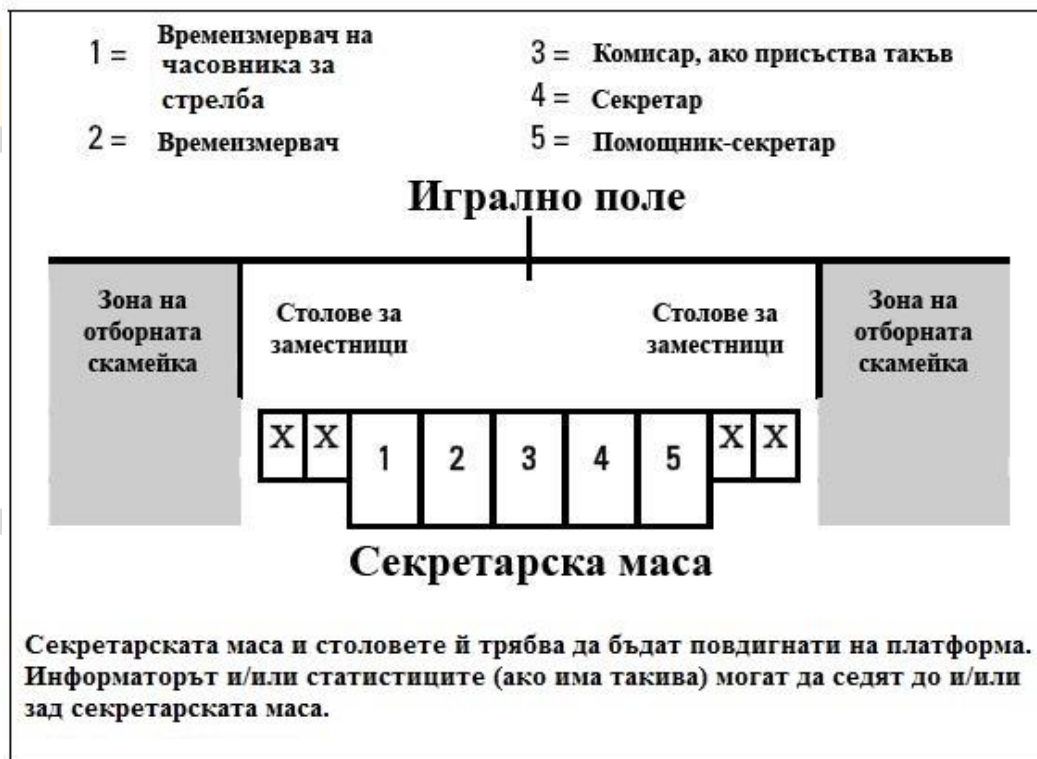

Фигура 2. Ограничително поле

Фигура 3. Зона за 2/3 точки

2.5. Разположение на секретарската маса и на местата за заместниците (Фигура 4)

Фигура 4. Секретарска маса и места за заместници

Чл. 3 Съоръжения

Изискват се следните съоръжения:

- Баскетболни конструкции, състоящи се от:
 - Табла
 - Кошове, включващи (чупещи се при силен натиск) обръчи и мрежички
 - Подпорни конструкции за таблата, включително тапицировка
- Баскетболни топки
- Официален часовник за играта
- Информационно табло
- Часовник за стрелба
- Хронометър или друг подходящ (видим за всички) уред (не часовника за игра) за измерване на едноминутните прекъсвания
- 2 отделни и подчертано различни сигнала с много силен звук, по един за
 - Времеизмервача на часовника за стрелба,
 - Секретаря/времеизмервача.
- Протокол
- Табелки за нарушенията на състезателите
- Показатели за отборните нарушения
- Стрелка за алтернативно притежание
- Игрална подова настилка
- Игрално поле
- Подходящо осветление

За по-детайлно описание на оборудването виж приложението „Баскетболни съоръжения“.

ПРАВИЛО ТРИ – ОТБОРИ

Чл. 4 Отбори

4.1. Дефиниция

- 4.1.1. Член на отбора има правоспособност за игра, когато му е разрешено да играе за отбор съгласно регламента на организаторите на състезанието, включително и по отношение на възрастовите ограничения.
- 4.1.2. Член на отбора има право да играе, когато името му е вписано в протокола преди започване на срещата. Това е в сила, докато той бъде дисквалифициран или извърши 5 нарушения.
- 4.1.3. По време на играта всеки член на отбора е:
- Състезател, когато е на игралното поле и има право да играе.
 - Заместник, когато не се намира на игралното поле, но има право да играе.
 - Отстранен състезател, когато е извършил 5 нарушения и повече няма право да играе.
- 4.1.4. По време на интервал от играта всички членове на отбора, които имат право да играят, се считат за състезатели.

4.2. Правило

- 4.2.1. Всеки отбор трябва да се състои от:
- Не повече от 12 членове на отбора, които имат право да играят, включително и капитан.
 - Треньор, а при желание на отбора и помощник-треньор.
 - Не повече от 5-има придружители на отбора, които могат да седят на отборната скамейка и имат специализирани функции, напр. мениджър, лекар, физиотерапевт, статистик, преводач и т.н.
- 4.2.2. По време на игра по 5-има състезатели от всеки отбор трябва да се намират на игралното поле и могат да бъдат заменени.
- 4.2.3. Заместникът става състезател, а състезателят става заместник, когато:
- Съдията даде знак на заместника да влезе на игралното поле.
 - По време на едноминутно прекъсване или на интервал от играта заместникът поиска смяна от секретаря.

4.3. Униформи

- 4.3.1. Униформата на членовете на отбора се състои от:

- Фланелки, които да бъдат както отпред, така и отзад с еднакъв основен цвят. Всички състезатели трябва да вкарат фланелките си вътре в гащетата. Разрешени са и униформи от една част (трико).
- Гащета, които да бъдат както отпред, така и отзад с еднакъв основен цвят, който може да бъде различен от цвета на фланелките. Гащетата трябва да завършват над коляното.
- Чорапи с еднакъв основен цвят за всички състезатели от отбора.

4.3.2. Всеки член на отбора трябва да носи отпред и отзад на фланелката си номера, които трябва да бъдат плътни и в едноцветен наситен тон, контрастиращ с цвета на фланелката.

Номерата трябва да бъдат ясно видими, като:

- Тези на гърба трябва да са високи най-малко 20 см.
- Тези на гърдите трябва да са високи най-малко 10 см.
- Номерата трябва да са с ширина най-малко 2 см.
- Отборите трябва да използват номера 0 и 00 и от 1 до 99.
- Състезателите от един отбор не могат да носят еднакви номера.
- Всяка реклама или лого трябва да е на разстояние не по-малко от 5 см от номерата.

4.3.3. Отборите трябва да притежават най-малко 2 комплекта екипи, като:

- Отборът, поставен на първо място в програмата (отборът-домакин), трябва да носи фланелки в светъл цвят (за предпочитане бели).
- Отборът, поставен на второ място в програмата (отборът-гост), трябва да носи фланелки в тъмен цвят.
- Ако обаче 2-та отбора се споразумеят, те могат да разменят цветовете на фланелките си.

4.4. Друго оборудване

4.4.1. Всички елементи от екипировката на състезателите трябва да са присъщи на баскетболната игра. Всяко приспособление, което е проектирано с цел да се увеличи ръстът на състезателя, неговият досег и въобще всичко, което му дава нечестно предимство, не трябва да бъде разрешавано.

4.4.2. Състезателите не трябва да носят екипировка (предмети), които биха могли да наранят други състезатели.

- **Не са разрешени следните предмети:**
 - Протектори за пръст, ръка, китка, лакът или подлакътна част, отливки или шини, направени от кожа, пластична материя, сгъваема (мека) пластична материя, метал или от какъвто и да е друг твърд материал, дори ако е обвит с мека тапицировка.
 - Предмети, които могат да причинят порязване или охлузване (ноктите на ръцете трябва да бъдат плътно изрязани).
 - Накити за глава, гребени в косата или бижута.

- Разрешени са следните предмети:
 - Протектори за рамото, горната раменна част, бедрата или долната част на крака, ако материалът е подходящо тапициран.
 - Стягащи ръкави, ако са от същия основен цвят, от който са фланелките.
 - Стягащи трика, ако са от същия основен цвят, от който са гашетата. Ако е за горната част на крака, трябва да завършва над коляното; ако е за долната част на крака, трябва да завършва под коляното.
 - Наколенки, при положение, че са с подходящо покритие.
 - Протектор за счупен нос, дори ако е от твърд материал.
 - Неоцветена прозрачна гума за уста.
 - Очила, стига да са такива, че да не създават опасност за другите състезатели.
 - Ленти за глава, не по-широки от 5 см и изработени от едноцветен плат, сгъваема пластична материя или гума.
 - Неоцветено прозрачно облепване на ръцете, раменете, краката и т.н.
- 4.4.3. По време на срещата състезателите нямат право да показват каквото и да е рекламно, промоционално или благотворително име, марка, лого или други знаци. Това включва, но не се ограничава с тялото и косата на състезателите, както и други начини.
- 4.4.4. Всяка друга екипировка, която не е конкретно спомената в този член, трябва да бъде одобрена от Техническата комисия на ФИБА.

Чл. 5 Състезатели – нараняване

- 5.1. В случай на нараняване на състезател(и) съдиите могат да прекъснат играта.
- 5.2. Ако топката е жива, когато се случи нараняване, съдиите трябва да се въздържат да дават сигнал със свирката си, докато отборът във владение на топката стреля към кош, загуби владението на топката, задържи топката от игра или топката стане мъртва. Ако е необходимо да се предпази наранен състезател, съдиите могат да прекъснат играта незабавно.
- 5.3. Ако нараненият състезател не е в състояние да продължи да играе незабавно (в рамките на приблизително 15 секунди) или ако е получил външна помощ, той трябва да бъде заменен, освен ако отборът е останал с по-малко от 5-има състезатели на игралното поле.
- 5.4. Персоналът на отборната скамейка може да влезе на игралното поле единствено с позволението на някой от съдиите, за да окаже помощ на наранения състезател, преди той да бъде заменен.
- 5.5. Лекар може да влезе на игралното поле без позволението на някой от съдиите, ако според лекарското мнение нараненият състезател се нуждае от незабавна медицинска помощ.

- 5.6. Всеки състезател, който по време на играта кърви или има открита рана, трябва да бъде заменен. Той може да се завърне на игралното поле само когато кървенето е спряно и пострадалата част или откритата рана са напълно и сигурно превързани.

Ако наранен състезател или състезател, който кърви или има открита рана, се възстанови по време на едноминутно прекъсване, взето от един от отборите преди сигнала на секретаря за смяна, този състезател може да продължи да играе.

- 5.7. Състезатели, които са били определени от треньора да започнат срещата или получат външна помощ между наказателни удари, могат да бъдат заменени в случай на нараняване. В този случай, на противниковия отбор се разрешава да замени същия брой състезатели, ако пожелае.

Чл. 6 Капитан – права и задължения

- 6.1. Капитанът (КАП) е състезател, определен от треньора да представя отбора си на игралното поле. Той може да общува със съдиите по учтив начин по време на срещата, за да получава информация, но при условие, че извърши това само когато топката е мъртва и времето за игра е спряно.
- 6.2. Непосредствено след края на срещата капитанът трябва да уведоми старши съдията, ако неговият отбор възразява срещу резултата от срещата и да се подпише на мястото в протокола, отбелязано като „Подпис на капитана в случай на възразение“.

Чл. 7 Треньори – права и задължения

- 7.1. Най-малко 20 минути преди определения начален час на срещата всеки треньор или негов представител трябва да представи на секретаря списък с имената и съответстващите номера на членовете на отбора, които имат право да участват в срещата, както и имената на капитана на отбора, на треньора и на помощник-треньора. Всички членове на отбора, чиито имена фигурират в протокола, имат право да вземат участие в срещата, дори ако пристигнат след началото ѝ.
- 7.2. Най-малко 10 минути преди определения начален час на срещата всеки треньор трябва да потвърди съгласието си с имената и съответстващите номера на състезателите от отбора му и с имената на треньорите, като подпише протокола. По същото време те трябва да посочат 5-имата състезатели от своя отбор, които ще започнат срещата. Треньорът на отбор А трябва първи да представи тази информация.
- 7.3. Персоналът на отборната скамейка са единствените лица, на които се разрешава да седят на отборната скамейка и да останат в зоната на отборната си скамейка.

- 7.4. Треньорът или помощник-треньорът могат да отиват до секретарската маса по време на срещата, за да получат статистическа информация, но само когато топката е мъртва и времето за игра е спряно.
- 7.5. Треньорът или помощник-треньорът, но само един от двамата в който и да е момент, могат да стоят изправени по време на срещата. Те могат да се обръщат гласно към своите състезатели по време на срещата, ако не напускат зоната на отборната си скамейка. Помощник-треньорът не трябва да се обръща към съдиите.
- 7.6. Ако има помощник-треньор, името му трябва да се впише в протокола преди започването на срещата (подписът му не е необходим). Той поема всички права и задължения на треньора, ако поради каквато и да е причина треньорът не е в състояние да ги изпълнява.
- 7.7. Когато капитанът напуска игралното поле, треньорът трябва да уведоми някой от съдиите за номера на състезателя, който ще го замества като капитан на игралното поле.
- 7.8. Капитанът на отбора може да действа като треньор, ако не е налице треньор или треньорът не е в състояние да изпълнява задълженията си и в протокола не е вписан помощник-треньор (или последният не е в състояние да изпълнява задълженията си). Ако на капитана се наложи да напусне игралното поле, той може да продължи да действа като треньор. Ако напускането му се дължи на дисквалифициращо нарушение или ако поради нараняване той не е в състояние да действа като треньор, неговият заместник като капитан има право да го замени като треньор.
- 7.9. Треньорът определя състезателя от своя отбор, който ще изпълни наказателни удари при всички случаи, когато изпълнителят на наказателните удари не се определя от правилата.

ПРАВИЛО ЧЕТИРИ – РЕД НА ИГРАТА

Чл. 8 Времетраене на играта, равен резултат и продължения

- 8.1. Играта се състои от 4 периода от по 10 минути.
- 8.2. Има интервал в играта от 20 минути преди определения начален час на срещата.
- 8.3. Има интервали в играта от по 2 минути между първия и втория период (първо полувреме), между третия и четвъртия период (второ полувреме), както и преди всяко продължение.
- 8.4. Има интервал в играта между полувремената от 15 минути.
- 8.5. Интервал в играта започва:
- 20 минути преди определения начален час на срещата.
 - Когато прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода.
- 8.6. Интервал в играта завършва:
- В началото на първия период, когато топката напусне ръката (ръцете) на старши съдията по време на хвърлянето на спорната топка.
 - В началото на всички останали периоди, когато топката бъде предоставена на разположение на състезателя, който ще я вкара в игра отвън.
- 8.7. Ако резултатът е равен при завършване на игралното време на четвъртия период, следват толкова продължения по 5 минути, колкото са необходими, за да се наруши равенството.
- 8.8. Ако е отсъдено нарушение, когато прозвучи сигналът на часовника за игра за края на игралното време или непосредствено преди това, всеки евентуален наказателен удар (всички евентуални наказателни удари) се изпълнява(т) след края на игралното време.
- 8.9. Ако като резултат от изпълнението на този наказателен удар (тези наказателни удари) се налага изиграването на продължение, то всички нарушения, отсъдени след края на игралното време се считат като извършени по време на интервал в играта и наказателният удар (наказателните удари) се изпълнява(т) преди началото на продължението.

Чл. 9 Начало и край на период или среща

- 9.1. Първият период започва, когато топката напусне ръката (ръцете) на старши съдията по време на хвърлянето на спорната топка.
- 9.2. Всички останали периоди започват, когато топката бъде предоставена на разположение на състезателя, който ще я вкара в игра отвън.
- 9.3. Срещата не може да започне, ако един от отборите не е на игралното поле с 5-има готови за игра състезатели.
- 9.4. За всички срещи, отборът, поставен на първо място в програмата (отборът-домакин), трябва да има отборна скамейка и собствен кош от лявата страна на секретарската маса с поглед към игралното поле.
Ако обаче 2-та отбора са съгласни, те могат да разменят отборните си скамейки и/или кошовете си.
- 9.5. Преди първия и третия период отборите трябва да загреват в половината на игралното поле, където се намира противниковият им кош.
- 9.6. Отборите трябва да разменят кошовете си за второто полувреме.
- 9.7. През всички продължения отборите продължават да атакуват същите кошове, както през четвъртия период.
- 9.8. Период, продължение или цялата среща завършват, когато прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода. Когато таблото е оборудвано със светлинен сигнал по краищата, светлинният сигнал е с предимство пред звуковия сигнал за край на игралното време.

Чл. 10 Статут на топката

- 10.1. Топката бива жива или мъртва.
- 10.2. Топката става **жива**, когато:
 - По време на спорната топка топката напусне ръката (ръцете) на старши съдията при хвърлянето.
 - При изпълнение на наказателен удар топката е на разположение на изпълнителя на наказателния удар.
 - При вкарване в игра отвън топката е на разположение на състезателя, който ще я вкара в игра.
- 10.3. Топката става **мъртва**, когато:
 - Е постигнат кош от игра или от сполучлив наказателен удар.

- Съдия даде сигнал със свирката си, когато топката е жива.
- Е видно, че топката няма да влезе в коша при изпълнение на наказателен удар, когато той трябва да бъде последван от:
 - Друг наказателен удар (Други наказателни удари).
 - Друго следващо наказание (наказателен удар (наказателни удари) и/или притежание на топката).
- Прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода.
- Прозвучи сигналът на часовника за стрелба, когато отбор е в притежание на топката.
- Топката, която е във въздуха след стрелба в коша от игра, е докосната от състезател от който и да е отбор, след като:
 - Съдия е дал сигнал със свирката си.
 - Е прозвучал сигналът на часовника за игра за края на периода.
 - Е прозвучал сигналът на часовника за стрелба.

10.4. Топката **не** става **мъртва** и ако са отбелязани точки, те се зачитат, когато:

- Топката се намира във въздуха след стрелба в коша от игра и:
 - Съдия даде сигнал със свирката си.
 - Прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода.
 - Прозвучи сигналът на часовника за стрелба.
- Топката е във въздуха след изпълнение на наказателен удар и съдия даде сигнал със свирката си за каквото и да е нарушение на правилата, освен ако то е извършено от изпълнителя на наказателния удар.
- Състезател извърши нарушение срещу който и да е противников състезател, докато топката е в притежание на противников състезател, който е в положение на стрелба в коша от игра и който завършва стрелбата си с едно непрекъснато движение, започнало преди извършването на нарушението.

Този принцип не се прилага и кошът не се зачита, ако:

- след съдийския сигнал състезателят извърши съвсем ново движение за стрелба в коша.
- по време на непрекъснатото движение на състезателя за стрелба в коша прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода или прозвучи сигналът на часовника за стрелба.

Чл. 11 Местоположение на състезател и на съдия

11.1. Местоположението на **състезател** се определя от това къде той допира пода.

Докато е във въздуха, той запазва същия статут, който е имал при последния си допир с пода. Това включва граничните линии, средната линия, линията за 3 точки, линията за наказателни удари, граничните линии на ограничителното поле и линиите, ограничаващи зоната на полукръга без връхлитане.

- 11.2. Местоположението на **съдия** се определя по същия начин, както това на състезателя. Когато топката докосне съдия, това е равносилно на докосване на пода, където съдията се намира.

Чл. 12 Спорна топка и алтернативно притежание

12.1. Дефиниция на спорна топка

- 12.1.1. **Спорна топка** е това игрово положение, при което съдията хвърля топката в средния кръг между които и да е 2-ма противникови състезатели в началото на първия период.
- 12.1.2. **Задържана топка** е това игрово положение, при което един или повече състезатели от всеки от двата отбора са поставили здраво ръката или ръцете си върху топката, така че никой от тях да не може да я овладее без употреба на непозволена грубост.

12.2. Процедура за спорна топка

- 12.2.1. Всеки от скачащите състезатели застава с двата си крака вътре в половината от кръга, която е по-близо до собствения му кош, като единият му крак трябва да е по-близо до средната линия на кръга.
- 12.2.2. Съиграчи не могат да заемат съседни места около кръга, ако някой противников състезател пожелае да заеме някое от тези места.
- 12.2.3. Съдията хвърля топката вертикално нагоре между 2-мата скачащи състезатели на по-голяма височина от тази, до която който и да е от тях може да достигне, като скочи.
- 12.2.4. Топката трябва да бъде отплесната с ръка (ръце) от поне един от двамата скачащи състезатели, **след** като е достигнала най-високата си точка.
- 12.2.5. Никой от скачащите състезатели не може да напуска мястото си, преди топката да бъде редовно отплесната.
- 12.2.6. Никой от скачащите състезатели не може да хване топката или да я отплесне повече от два пъти, преди тя да е докоснала някой от нескачащите състезатели или пода.
- 12.2.7. Ако топката не бъде отплесната от поне един от скачащите състезатели, съдията повтаря изпълнението на спорната топка.
- 12.2.8. Никой от нескачащите състезатели не може да изнася част от тялото си върху или над граничната линия на кръга (въздушния цилиндър), преди топката да бъде отплесната.

Нарушаване на Чл. 12.2.1, 12.2.4, 12.2.5, 12.2.6 и 12.2.8 се счита за грешка.

12.3. Положения на спорна топка

Игрово положение спорна топка е налице, когато:

- Е отсъдена задържана топка.
- Топката излиза извън игралното поле и съдиите не са сигурни или са на противни становища относно това, кой от състезателите последен е докоснал топката.
- Е отсъдена грешка на състезатели от двата отбора при изпълнение на несполучлив последен или единствен наказателен удар.
- Жива топка заседне между обръча и табло (освен между наказателни удари и след последен или единствен наказателен удар, последван от вкарване на топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса).
- Топката стане мъртва, когато никой отбор не е в притежание на топката или тя не е била присъдена на никой отбор.
- След взаимното унищожаване на еднакви санкции за нарушения, отсъдени срещу двата отбора, се окаже, че не са останали за администриране други наказания за нарушения и топката нито е била в притежание, нито е била присъдена на някой от отборите преди първото нарушение или грешка.
- Започват всички периоди без първия период.

12.4. Дефиниция на алтернативно притежание

12.4.1. Алтернативното притежание е метод, който прави топката жива чрез вкарването ѝ в игра отвън вместо чрез изпълнение на спорна топка.

12.4.2. Вкарването на топката в игра отвън по време на алтернативно притежание:

- **Започва**, когато топката е на разположение на състезателя, който ще я вкара в игра отвън.
- **Завършва**, когато:
 - Топката докосне или е редовно докосната от състезател на игралното поле.
 - Отборът, вкарващ топката в игра отвън, извърши грешка.
 - Жива топка заседне между обръча и табло при вкарването ѝ в игра отвън.

12.5. Процедура за алтернативно притежание

12.5.1. При всички положения на спорна топка отборите алтернативно получават правото да вкарат топката в игра отвън от мястото, намираща се най-близо до мястото на спорната топка.

12.5.2. Отборът, който не овладее живата топка на игралното поле след изпълнението на спорната топка, получава правото на първото алтернативно притежание на топката.

- 12.5.3. Отборът, получил право на алтернативно притежание на топката в края на всеки период, трябва да започне следващия период с вкарване на топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса, освен ако трябва да се администрира санкция от изпълнение на наказателни удари и притежание на топката.
- 12.5.4. Отборът с право на алтернативно притежание на топката за вкарването ѝ в игра отвън се определя от посоката на стрелката за алтернативно притежание, сочеща към противниковия кош. Посоката на стрелката за алтернативно притежание се сменя незабавно, когато вкарването на топката в игра отвън по време на алтернативно притежание завърши.
- 12.5.5. Ако отборът, вкарващ алтернативно топката в игра отвън, извърши грешка, свързана с това действие, той изгубва правото си на алтернативно притежание на топката. Посоката на стрелката за алтернативно притежание незабавно се променя, като показва, че на противниковия отбор се дава правото на алтернативно притежание на топката при следващото положение на спорна топка. Играта се подновява, като топката се връчва на състезател от противниковия отбор на отбора, извършил грешката, за да я вкара в игра отвън от първоначално определеното място за вкарване в игра отвън.
- 12.5.6. Нарушение, извършено от който и да е отбор:
- Преди началото на всеки период с изключение на първия или
 - По време на вкарване на топката в игра отвън по алтернативния метод, не причинява загуба на алтернативното притежание на топката от отбора, вкарващ я в игра.

Чл. 13 Как се играе с топката

13.1. Дефиниция

По време на играта с топката се играе само с ръка (ръце), като тя може да бъде подавана, хвърляна, отплесвана, търкаляна или дриблирана в която и да е посока при спазване на ограниченията, изложени в настоящите правила.

13.2. Правило

Състезателите не могат да тичат с топката, **умишлено** да я ритат или блокират с която и да е част от крака или да я удрят с юмрук.

Случайно съприкосновение или докосване на топката с която и да е част от крака обаче не се счита за грешка.

Нарушаване на Чл. 13.2 се счита за грешка.

Чл. 14 Владение на топката

14.1. Дефиниция

14.1.1. Отборното владение на топката **започва**, когато състезател от този отбор владее жива топка, като я държи или дриблира с нея или има жива топка на свое разположение.

14.1.2. Отборното владение на топката **продължава**, докато:

- Състезател от същия отбор владее жива топка.
- Топката се подава между състезатели от същия отбор.

14.1.3. Отборното владение на топката **завършва**, когато:

- Противников състезател овладее топката.
- Топката стане мъртва.
- Топката е напуснала ръката (ръцете) на състезателя след стрелба в кош от игра или при изпълнение на наказателен удар.

Чл. 15 Състезател в положение на стрелба

15.1. Дефиниция

15.1.1. **Стрелба в кош** от игра или при изпълнение на наказателен удар е налице, когато топката се държи в ръката (ръцете) на състезателя и след това се хвърля във въздуха към противниковия кош.

Отплесване е налице, когато топката се насочва с ръка (ръце) към противниковия кош.

Забиване е налице, когато топката е вкарана със сила отгоре надолу в противниковия кош с една или две ръце.

Отплесването и забиването също се считат за стрелба в кош от игра.

15.1.2. **Стрелбата в кош:**

- **Започва**, когато състезателят започне продължителното движение, което обикновено предшества хвърлянето на топката и когато според преценката на съдия е започнал опит за отбелязване на кош чрез хвърляне, отплесване или забиване на топката в противниковия кош.
- **Завършва**, когато топката напусне ръката (ръцете) на стрелящия състезател, а ако той се намира във въздуха, когато и двата му крака са приземени.

Ръката (ръцете) на стрелящия състезател може да е задържана (са задържани) от противник, така че той да не може да отбележи кош, макар да е считан от съдиите в положение на стрелба. В този случай не е необходимо топката да е напуснала ръката или ръцете на стрелящия състезател.

Няма връзка между броя на направените позволени крачки и положението на стрелба в кош.

15.1.3. Продължителното движение при стрелбата в коша:

- Започва, когато топката се е задържала в ръката (ръцете) на състезателя и движението за стрелба, обикновено нагоре, е започнало.
- Може да включи движение на ръката (ръцете) и/или тялото на състезателя при опита му да отбележи кош от игра.
- Завършва, когато топката е напуснала ръката (ръцете) на състезателя или е извършено съвършено ново движение за стрелба в коша.

Чл. 16 Постигане на кош и неговата стойност**16.1. Дефиниция**

16.1.1. Кош е постигнат, когато жива топка влезе в коша отгоре надолу и се задържи в коша или премине през него.

16.1.2. Счита се, че топката е в коша, когато и най-малка част от нея е вътре в обръча и под нивото му.

16.2. Правило

16.2.1. Кош се зачита в полза на отбора, нападащ противниковия кош, в който е влязла топката, както следва:

- Кош, постигнат от наказателен удар, се брои за 1 точка.
- Кош от игра, постигнат от зоната за 2 точки, се брои за 2 точки.
- Кош от игра, постигнат от зоната за 3 точки, се брои за 3 точки.
- Когато след изпълнение на последен или единствен наказателен удар топката е докоснала обръча и след това е редовно докосната от нападател или защитник, преди да влезе в коша, се зачитат 2 точки.

16.2.2. Ако състезател **случайно** отбележи кош от игра в **собствения си отборен кош**, се зачитат 2 точки, които се записват като отбелязани от капитана на противниковия отбор на игралното поле.

16.2.3. Ако състезател **умишлено** отбележи кош от игра в **собствения си отборен кош**, това се счита за грешка и отбелязаният кош не се зачита.

16.2.4. Ако състезател причини топката с целия си обем да премине през коша отдолу нагоре, това се счита за грешка.

16.2.5. Часовникът за игра трябва да показва 0:00.3 (3 десети от секундата) или повече, за да може състезател да овладее топката при вкарването ѝ в игра отвън или при борба след последен или единствен наказателен удар и да стреля в коша. Ако часовникът за игра показва 0:00.2 или 0:00.1, кош от игра може да бъде зачетен единствено при отплесване или директно забиване на топката в коша.

Чл. 17 Вкарване на топката в игра отвън

17.1. Дефиниция

17.1.1. Налице е вкарване на топката в игра отвън, когато топката се подава вътре в игралното поле от състезател, намиращ се извън игралното поле.

17.2. Процедура

17.2.1. Съдия трябва да връчи или да предостави топката на разположение на състезателя, който ще я вкара в игра отвън. Той може и да му подхвърли или подаде с тупкане топката, ако:

- Съдията се намира на не повече от 4 метра от състезателя, който ще вкара топката в игра отвън.
- Състезателят, вкарващ топката в игра отвън, се намира на точното място, указано му от съдията.

17.2.2. Състезателят вкарва топката в игра отвън от място, най-близо до мястото на нарушението на правилата или до мястото, където съдията е прекъснал играта, с изключение на мястото директно зад таблото.

17.2.3. При следните случаи съответното вкарване на топката в игра отвън трябва да бъде извършено от продължението на средната линия срещу секретарската маса:

- В началото на всички периоди с изключение на първия.
- След изпълнение на наказателен удар(и), отсъден(и) за техническо, неспортсменско или дисквалифициращо нарушение.

Състезателят, който ще вкарва топката в игра отвън, трябва да застане така, че да е стъпил с по един крак от двете страни на продължението на средната линия срещу секретарската маса. Той има право да подаде топката на свой съотборник във всяка точка на игралното поле.

17.2.4. Когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в четвъртия период и във всяко продължение след взето едноминутно прекъсване от отбора, на който е присъдено притежание на топката в задното му поле, вкарването на топката в игра отвън трябва да бъде извършено от линията за вкарване на топката в игра отвън срещу секретарската маса в предното поле на отбора.

17.2.5. След лично нарушение, извършено от състезател от отбора, владеещ жива топка или на който е присъдено владението на топката, вкарването на топката в игра отвън от противниковия отбор става от точката най-близо до мястото на нарушението.

17.2.6. Когато топката влезе в коша, но отбелязаният кош от игра или наказателен удар не се зачита, вкарването на топката в игра отвън се извършва от пресечната точка на продължението на линията за наказателни удари със страничната линия.

17.2.7. След сполучлив кош от игра или след сполучлив последен или единствен наказателен удар:

- Всеки състезател от отбора, срещу който е отбелязан кошът, може да вкара топката от произволно място зад крайната линия, където е отбелязан кошът. Това е в сила и когато съдия връчи или предостави топката на разположение на състезателя след едноминутно прекъсване или след всяко прекъсване на играта след отбелязан кош от игра или след сполучлив последен или единствен наказателен удар.
- Състезателят, който вкарва топката в игра, може да се придвижва странично и/или назад и топката може да бъде подавана между съотборници зад крайната линия, но времето за вкарването ѝ в игра от 5 секунди започва да тече от момента, когато тя е била на разположение на първия състезател извън игралното поле.

17.3. Правило

17.3.1. Състезателят, вкарващ топката в игра отвън, **не трябва:**

- Да употребява повече от 5 секунди, за да се освободи от топката.
- Да пристъпва вътре в игралното поле в момент, докато топката е в ръката (ръцете) му.
- Да причинява топката да докосне пода извън игралното поле, след като тя е напуснала ръката (ръцете) му при вкарването ѝ в игра отвън.
- Да докосва топката вътре в игралното поле, преди тя да е докоснала друг състезател.
- Да подава топката така, че тя да влезе директно в коша.
- Да се придвижва от определеното за вкарване на топката в игра отвън място зад граничната линия, странично в едната или в двете посоки, на общо разстояние повече от 1 метър, преди да подаде топката. Позволено му е обаче да отстъпва назад от граничната линия, доколкото наличните условия му позволяват.

17.3.2. **Не е** разрешено на никой от останалите състезатели:

- Да изнася част от тялото си над граничната линия, преди подадената топка да е пресякла тази линия.
- Да бъде на по-малко от 1 м от състезателя, вкарващ топката в игра отвън, когато на мястото за вкарване на топката в игра отвън има по-малко от 2 м разстояние между граничната линия и всякакви препятствия извън игралното поле.

Нарушаване на Чл. 17.3 се счита за грешка.

17.4. Санкция

Топката се дава на противниковия отбор, за да я вкара в игра от първоначално определеното място за вкарване в игра отвън.

Чл. 18 Едноминутно прекъсване

18.1. Дефиниция

Едноминутното прекъсване е спиране на играта по искане на треньора или помощник-треньора.

18.2. Правило

18.2.1. Всяко едноминутно прекъсване трае 1 минута.

18.2.2. Едноминутното прекъсване се разрешава, когато е налице възможност за едноминутно прекъсване.

18.2.3. Възможност за едноминутно прекъсване започва, когато:

- За двата отбора, топката стане мъртва, времето за игра е спряно и съдията е приключил комуникацията си със секретарската маса.
- За двата отбора, топката стане мъртва след успешен последен или единствен наказателен удар.
- Срещу отбора, поискал едноминутно прекъсване, е отбелязан кош от игра.

18.2.4. Възможността за едноминутно прекъсване завършва, когато топката е на разположение на състезателя за вкарването ѝ в игра отвън или за изпълнение на първи или единствен наказателен удар.

18.2.5. На всеки отбор се разрешава да ползва:

- 2 едноминутни прекъсвания по време на първото полувреме.
- 3 едноминутни прекъсвания по време на второто полувреме, като не повече от 2 от тези едноминутни прекъсвания могат да се ползват в последните 2 минути от второто полувреме.
- 1 едноминутно прекъсване по време на всяко продължение.

18.2.6. Неизползваните едноминутни прекъсвания не могат да бъдат прехвърляни за следващото полувреме или продължение.

18.2.7. Едноминутно прекъсване се записва на отбора, чийто треньор го е поискал първи, освен ако едноминутното прекъсване се разреши след отбелязан кош от противник и без да е отсъдено нарушение на правилата.

18.2.8. Не се разрешава едноминутно прекъсване на отбора, отбелязал кош от игра, когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в четвъртия период и във всяко продължение и е отбелязан кош от игра, освен ако съдия е прекъснал срещата.

18.3. Процедура

18.3.1. Само треньор или помощник-треньор има право да поиска едноминутно прекъсване. Той трябва да установи зрителен контакт със секретаря или да отиде до секретарската маса и да поиска ясно едноминутно прекъсване, извършвайки общоприетия традиционен жест с ръцете си.

18.3.2. Искането за едноминутно прекъсване може да бъде оттеглено само преди секретарят да е обявил чрез сигнала си, че е било направено такова искане.

18.3.3. Едноминутното прекъсване:

- Започва, когато съдията даде сигнал със свирката си и извърши жестикулацията за едноминутно прекъсване.
- Приключва, когато съдията даде сигнал със свирката си и прикани с жест отборите да се завърнат на игралното поле.

18.3.4. Веднага щом е налице възможност за едноминутно прекъсване, секретарят чрез сигнала си информира съдиите, че е направено искане за едноминутно прекъсване.

Ако срещу отбора, поискал едноминутно прекъсване, е отбелязан кош, времеизмервачът незабавно спира часовника за игра и задейства сигнала си.

18.3.5. По време на едноминутно прекъсване и по време на интервалите в играта преди започването на втория и четвъртия период, както и преди всяко продължение се разрешава на състезателите да напускат игралното поле и да седат на отборната скамейка, а на персонала на отборната скамейка да влиза в игралното поле, но в непосредствена близост до зоната на отборната скамейка на собствения отбор.

18.3.6. Ако искането за едноминутно прекъсване е било направено от който и да е отбор след предоставянето на топката на разположение на изпълнителя на първи или единствен наказателен удар, едноминутното прекъсване се разрешава, ако:

- Последният или единственият наказателен удар е сполучлив.
- Последният или единственият наказателен удар е последван от вкарване на топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.
- Е отсъдено нарушение между изпълнението на наказателни удари. При този случай изпълнението на наказателния удар (наказателните удари) се довършва и едноминутното прекъсване се ползва преди изпълнението на санкцията за новото нарушение.
- Е отсъдено нарушение, преди топката да стане жива след последен или единствен наказателен удар. В този случай едноминутното прекъсване се ползва преди изпълнението на санкцията за новото нарушение.
- Е отсъдена грешка, преди топката да стане жива след изпълнението на последния или единствен наказателен удар. В този случай едноминутното прекъсване се ползва преди вкарването на топката в игра отвън.

В случай на последователни серии от наказателни удари и/или притежание на топката като резултат на повече от 1 санкция за извършени нарушения, всяка серия се разглежда отделно.

Чл. 19 Смяна

19.1. Дефиниция

Смяната е прекъсване на играта, поискано от заместник, за да стане състезател.

19.2. Правило

19.2.1. Отбор може да замени състезател(и), когато е налице възможност за смяна.

19.2.2. Възможността за смяна започва, когато:

- За двата отбора, топката стане мъртва, времето за игра е спряно и съдията е приключил комуникацията си със секретарската маса.
- За двата отбора, топката стане мъртва след успешен последен или единствен наказателен удар.
- Срещу отбора, поискал смяна, е отбелязан кош от игра, когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в четвъртия период и във всяко продължение.

19.2.3. Възможността за смяна завършва, когато топката е на разположение на състезател за вкарването ѝ в игра отвън или за изпълнение на първи или единствен наказателен удар.

19.2.4. Състезател, който е станал заместник и заместник, който е станал състезател, не може да влезе отново на игралното поле, съответно да го напусне, преди топката да е станала отново мъртва след период от време, когато часовникът за игра е бил пуснат, освен ако:

- Отборът е останал с по-малко от 5-има състезатели на игралното поле.
- Състезател, включен в изпълнението на наказателни удари като резултат от коригирането на поправима грешка, се намира на отборната скамейка, след като е бил сменен по възприетия начин.

19.2.5. Не се разрешава смяна на отбора, отбелязал кош от игра, когато часовникът за игра е спрян след отбелязване на кош от игра, когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в четвъртия период и във всяко продължение, освен ако съдия е прекъснал срещата.

19.3. Процедура

- 19.3.1. Единствено заместник има право да поиска смяна. Той (не треньорът или помощник-треньорът) трябва да отиде до секретарската маса и ясно да поиска смяна, извършвайки общоприетия традиционен жест с ръцете си или да седне на предвидените за заместници места. Той трябва да има готовност за незабавно влизане в игра.
- 19.3.2. Искането за смяна може да бъде оттеглено само преди секретарят да е обявил чрез сигнала си, че е било направено такова искане.
- 19.3.3. Веднага щом е налице възможност за смяна, секретарят чрез сигнала си информира съдиите, че е поискана смяна.
- 19.3.4. Заместникът остава извън граничната линия, докато съдията даде сигнал със свирката си, извърши жеста за смяна и го покани да влезе на игралното поле.
- 19.3.5. На състезател, който е сменен, е разрешено да отиде директно на отборната си скамейка, без да се представя нито на секретаря, нито на съдията.
- 19.3.6. Смените трябва да бъдат извършвани колкото е възможно по-бързо. Състезател, който е извършил 5-те си нарушения или е дисквалифициран, трябва да бъде сменен незабавно (в рамките на приблизително 30 секунди). Ако по преценка на съдия е направено забавяне на играта, се зачита едноминутно прекъсване за провинилия се отбор. Ако отборът вече няма право на едноминутно прекъсване, може да бъде отсъдено техническо нарушение за забавяне на играта срещу треньора на отбора, записано като “В”.
- 19.3.7. Ако е поискана смяна по време на едноминутно прекъсване или по време на интервал от играта с изключение на интервала между полувремената, заместникът трябва да се представи на секретаря, преди да влезе в игра.
- 19.3.8. Ако изпълнителят на наказателен удар (наказателни удари) трябва да бъде сменен, защото:
- Е контузен,
 - Е извършил 5-те си нарушения,
 - Е дисквалифициран,
- наказателният удар (наказателните удари) трябва да се изпълни (изпълнят) от неговия заместник, който не може да бъде отново сменен, преди да е взел участие в следващия период с пуснато време за игра.
- 19.3.9. Ако искането за смяна е направено от който и да е отбор след предоставянето на топката на разположение на изпълнителя на първи или единствен наказателен удар, смяната се разрешава, ако:
- Последният или единственият наказателен удар е сполучлив.

- Последният или единственият наказателен удар е последван от вкарване на топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.
- Е отсъдено нарушение между изпълнението на наказателни удари. При този случай се довършва изпълнението на наказателния удар (наказателните удари) и смяната се разрешава преди изпълнението на санкцията за новото нарушение.
- Е отсъдено нарушение, преди топката да стане жива след последен или единствен наказателен удар. В този случай смяната се разрешава преди изпълнението на санкцията за новото нарушение.
- Е отсъдена грешка, преди топката да стане жива след изпълнението на последния или единствен наказателен удар. В този случай смяната се разрешава преди вкарването на топката в игра отвън.

В случай на последователни серии от наказателни удари като резултат на повече от 1 санкция за извършени нарушения, всяка серия се разглежда отделно.

Чл. 20 Служебна загуба на срещата

20.1. Правило

Един отбор губи срещата служебно, ако:

- Отборът не е налице или не е в състояние да представи на терена 5-има готови за игра състезатели 15 минути след определения начален час на срещата.
- Със своите действия възпрепятства срещата да се играе.
- Откаже да играе, след като му е било разпоредено от старши съдията да го направи.

20.2. Санкция

20.2.1. Срещата се присъжда в полза на противниковия отбор при резултат 20 на 0. Освен това, загубилият служебно отбор получава 0 точки за класирането.

20.2.2. При серия от 2 срещи (домакинство и гостуване) с общ точкуване (общ резултат) и при плейофи (2 от 3) отборът, загубил служебно първата, втората или третата среща, се счита за загубил служебно цялата плейофна серия. Това не се отнася за плейофи (3 от 5).

20.2.3. Ако по време на турнир отборът загуби служебно среща за втори път, отборът се изважда от турнира и резултатите от всички срещи, които е играл този отбор, се анулират.

Чл. 21 Загуба на срещата поради недостиг на състезатели**21.1. Правило**

Отбор губи срещата поради недостиг на състезатели, ако по време на срещата остане с по-малко от 2-ма готови за игра състезатели на игралното поле.

21.2. Санкция

21.2.1. Ако отборът, който печели срещата, води в резултата, този резултат се приема за краен. Ако отборът, който печели срещата, не води в резултата, се отбелязва резултат 2 на 0 в негова полза. Загубилият срещата поради недостиг на състезатели отбор получава 1 точка за класирането.

21.2.2. При серия от 2 срещи (домакинство и гостуване) с общо точкуване (общ резултат) отборът, загубил поради недостиг на състезатели в първата или във втората среща, се счита за загубил цялата серия поради недостиг на състезатели.

ПРАВИЛО ПЕТ – ГРЕШКИ

Чл. 22 Грешки

22.1. Дефиниция

Грешка е нарушаване на правилата.

22.2. Санкция

Топката се дава на противниковия отбор, за да я вкара в игра отвън от точка най-близо до мястото на грешката, с изключение на мястото директно зад таблото, освен ако друго е предписано в правилата.

Чл. 23 Състезател извън игралното поле и топка извън игралното поле

23.1. Дефиниция

23.1.1. **Състезател** се счита, че е извън игралното поле, когато която и да е част от тялото му е в допир с пода или какъвто и да е друг предмет, различен от състезател, над, на или извън граничните линии.

23.1.2. **Топката** се счита, че е извън игралното поле, когато докосне:

- Състезател или което и да е друго лице извън игралното поле.
- Пода или какъвто и да е предмет над, на или извън граничните линии.
- Подпорите на таблата, задната част на таблата или който и да е предмет над игралното поле.

23.2. Правило

23.2.1. За причинител за излизането на топката извън игралното поле се счита последният състезател, който я е докоснал или когото тя е докоснала, преди да излезе извън игралното поле, дори и когато топката излезе извън игралното поле поради допир с нещо, различно от състезател.

23.2.2. Ако топката излезе извън игралното поле поради това, че докосне или е докосната от състезател, който се намира на или извън граничните линии, то същият състезател се счита за отговорен за излизането на топката извън игралното поле.

23.2.3. Ако състезател(и) се придвижи (придвижат) извън игралното поле или в задното си поле **по време** на задържана топка, е налице положение на спорна топка.

Чл. 24 Дриблиране

24.1. Дефиниция

24.1.1. Дриблиране е движението на жива топка, причинено от владеещ я състезател, който я хвърля, отплесва или търкаля по пода или умишлено я хвърля по таблото.

24.1.2. **Дриблирането започва**, когато състезател, придобил владение на жива топка на игралното поле, я хвърля, отплесва, търкаля или тупка по пода или умишлено я хвърля по таблото и я докосва отново, преди тя да е докоснала друг състезател.

Дриблирането завършва, когато състезателят докосне топката едновременно с двете си ръце или допусне топката да се задържи в едната или в двете му ръце.

По време на дриблирането топката може да бъде хвърляна във въздуха, ако докосне пода или друг състезател, преди състезателят, който я е хвърлил, да я докосне отново с ръката си.

Няма ограничение на броя на крачките, които състезател може да извърши, когато топката не е в допир с ръката му.

24.1.3. Налице е положение на неовладяна топка, когато състезател случайно загуби и след това възстанови владението си на жива топка на игралното поле.

24.1.4. Следните действия не се считат за дриблиране:

- Последователни опити (стрелба) за отбелязване на кош от игра.
- Неовладяна топка в началото или в края на дриблирането.
- Опити за овладяване на топката чрез отплесването ѝ, когато в близост до нея има други състезатели.
- Отплесване (избиване) на топката от владението на друг състезател.
- Отклоняване на посоката (пресичане) на подаване и овладяване на топката.
- Подхвърляне на топката от ръка в ръка и задържането ѝ в едната или в двете ръце, преди да докосне пода, ако състезателят не извърши грешката „крачки“.

24.2. Правило

След като завърши дрибъла си, състезателят няма право да дриблира повторно, освен ако между 2-та дрибъла е загубил владението на топката поради:

- Опит (стрелба) за отбелязване на кош от игра.
- Докосване на топката от противников състезател.
- Подаване или положение на неовладяна топка, при което топката е докоснала или е била докосната от друг състезател.

Чл. 25 „Крачки“

25.1. Дефиниция

25.1.1. „Крачки“ е неправилното движение на единия крак или двата крака на състезател в която и да е посока, докато същият държи жива топка на игралното поле, като не спазва указанията, изложени в настоящия член.

25.1.2. **Пивотиране** е разрешеното движение, при което състезател, който държи жива топка на игралното поле, стъпва един или повече пъти с един и същи крак в която и да е посока, като същевременно държи другия си крак, наречен пивотиращ крак, без да го отделя от допирната му точка с пода.

25.2. Правило

25.2.1. **Определяне на пивотиращ крак от състезател, който хваща жива топка на игралното поле:**

- Докато стои с двата крака на пода:
 - В момента, когато единият крак се повдигне от пода, другият крак става пивотиращият крак.
- Докато е в движение:
 - Ако единият крак докосва пода, този крак става пивотиращият крак.
 - Ако и двата крака не са на пода и състезателят се приземи едновременно на двата си крака, в момента, в който единият крак се повдигне от пода, другият крак става пивотиращият крак.
 - Ако и двата крака не са на пода и състезателят се приземи първо на единия си крак, то този крак става пивотиращият крак. Ако състезателят отскочи от този крак и се приземи едновременно на двата си крака, то нито един от тях не е пивотиращ.

25.2.2. **Придвижване с топката от състезател, който е определил пивотиращия си крак, докато е владял жива топка на игралното поле:**

- Докато стои с двата си крака на пода:
 - При започване на дрибъл не може да вдигне пивотиращия си крак, преди топката да е напуснала ръката (ръцете) му.
 - При подаване на топката или стрелба в коша състезателят може да отскочи от пивотиращия си крак, но нито един от краката му не може да докосне отново пода, преди топката да е напуснала ръката (ръцете) му.
- Докато е в движение:
 - Когато подава топката или стреля в коша, състезателят може да отскочи от пивотиращия си крак и да се приземи на единия си крак или едновременно на двата си крака. След това той може да отдели единия или двата си крака от пода, но никой крак не може да докосне отново пода, преди топката да е напуснала ръката (ръцете) му.
 - При започване на дрибъл не може да вдигне пивотиращия си крак, преди топката да е напуснала ръката (ръцете) му.

- Докато спира движението си, когато нито един крак не е пивотиращ:
 - При започване на дрибъл нито един крак не може да бъде вдигнат, преди топката да е напуснала ръката (ръцете) му.
 - При подаване на топката или стрелба в кошa единият крак или двата крака могат да бъдат вдигнати, но нито един от тях не може да докосне отново пода, преди топката да е напуснала ръката (ръцете) му.

25.2.3. Състезател паднал, лежащ или седящ на пода:

- **Не** се счита за **грешка**, когато състезател с топката в ръце падне и се плъзне по пода или докато лежи или седи на пода, овладее топката.
- **Счита** се за **грешка**, ако след това състезателят се търкаля или се опитва да стане с топката в ръце.

Чл. 26 3 секунди

26.1. Правило

26.1.1. Състезател **не трябва** да остава в противниковото ограничително поле повече от 3 последователни секунди, докато неговият отбор е във владение на жива топка в предното си поле и часовникът за игра е пуснат.

26.1.2. Грешката не трябва да се отсъжда за състезател, който:

- Прави опит да напусне ограничителното поле.
- Се намира в ограничителното поле, когато той или негов съотборник се намира в положение на стрелба в кошa и топката точно напуска или вече е напуснала ръката (ръцете) на състезателя при стрелбата в кошa.
- Дриблира в ограничителното поле, за да стреля в кошa, след като е бил там по-малко от 3 последователни секунди.

26.1.3. За да бъде извън ограничителното поле, състезателят трябва да приземи двата си крака на пода извън ограничителното поле.

Чл. 27 Отблизо пазен състезател

27.1. Дефиниция

Състезател, който държи жива топка на игралното поле, е пазен отблизо, когато противников състезател е в активна правилна защитна позиция на разстояние не повече от 1 метър.

27.2. Правило

Отблизо пазен състезател трябва да подаде топката, да стреля в кошa или да започне дрибъл с нея в рамките на 5 секунди.

Чл. 28 Осем секунди

28.1. Правило

28.1.1. Когато:

- Състезател в задното си поле овладее жива топка,
- При вкарване на топката в игра отвън топката докосне или бъде редовно докосната от който и да е състезател в задното поле и отборът, от който е състезателят, вкарал топката в игра отвън, остане във владение на топката в задното си поле,

този отбор трябва да изнесе топката в предното си поле в рамките на 8 секунди.

28.1.2. Отборът е изнесъл топката в предното си поле, когато:

- Топката, която не е във владение на никой състезател, докосне предното поле.
- Топката докосне или бъде редовно докосната от състезател от отбора в нападение, чиито два крака са изцяло в допир с предното му поле.
- Топката докосне или бъде редовно докосната от състезател от отбора в защита, който се намира с част от тялото си в допир със задното си поле.
- Топката докосне съдия, който се намира с част от тялото си в допир с предното поле на отбора, намиращ се във владение на топката.
- По време на дриблирането от задното към предното поле, топката и двата крака на дриблиращия състезател са изцяло в допир с предното поле.

28.1.3. Периодът от 8 секунди продължава от секундата, в която е бил прекъснат, когато отборът, който е имал владение на топката, получи правото за вкарването ѝ в игра отвън в задното си поле в резултат на:

- Излизане на извън игралното поле.
- Нараняване на състезател от същия отбор.
- Положение на спорна топка.
- Двойно нарушение.
- Взаимно унищожаване на еднакви санкции, отсъдени за нарушения срещу двата отбора.

Чл. 29 24 секунди

29.1. Правило

29.1.1. Когато

- Състезател овладее **жива** топка на **игралното поле**,
 - При вкарване на топката в игра отвън топката докосне или бъде редовно докосната от който и да е състезател на игралното поле и отборът, от който е състезателят, вкарал топката в игра отвън, остане във владение на топката,
- този отбор трябва да осъществи стрелба в коша в рамките на 24 секунди.

За да се счита, че е налице стрелба в коша в рамките на 24 секунди:

- Топката трябва да напусне ръката (ръцете) на състезателя, преди да прозвучи сигналът на часовника за стрелба и
- След като топката е напуснала ръката (ръцете) на състезателя, топката трябва да докосне обръча или да влезе в коша.

29.1.2. Когато има **стрелба в коша към края на периода от 24 секунди** и сигналът на часовника за стрелба прозвучи, докато топката е във въздуха:

- Ако топката влезе в коша, няма грешка, сигналът се пренебрегва и кошът се зачита.
- Ако топката докосне обръча, но не влезе в коша, няма грешка, сигналът се пренебрегва и играта продължава.
- Ако топката не докосне обръча, налице е грешка. Ако обаче топката е ясно и незабавно овладяна от противниковия отбор, сигналът се пренебрегва и играта продължава.

Всички ограничения за препречване на пътя на топката към коша и непозволена интервенция остават **в сила**.

29.2. Процедура

29.2.1. Дава се нов период на часовника за стрелба, когато играта е спряна от съдия:

- За нарушение или грешка (но не за излизане на топката извън игралното поле), извършени от отбора, който не е във владение на топката,
- Поради каквато и да е мотивирана причина, свързана с отбора, който не е във владение на топката,
- Поради каквато и да е мотивирана причина, която не е свързана с нито един от отборите.

В тези случаи владението на топката се присъжда на отбора, в чието владение е била топката преди това. Тогава:

- Ако вкарването на топката в игра откън се извършва от задното поле, на часовника за стрелба се дава нов период от 24 секунди.
- Ако вкарването на топката в игра откън се извършва от предното поле, с часовника за стрелба се действа, както следва:
 - Ако има 14 секунди или повече на часовника за стрелба по време на спирането на играта, на часовника за стрелба не се дава нов период, а продължава от момента, в който е бил спрян.
 - Ако има 13 секунди или по-малко на часовника за стрелба по време на спирането на играта, на часовника за стрелба се дава нов период от 14 секунди.

Ако обаче играта е спряна от съдия поради каквато и да е причина, която не е свързана с нито един от отборите и според преценката на съдия даването на нов период на часовника за стрелба би отнело някакво предимство на противниковия отбор, часовникът за стрелба трябва да продължи от момента, в който е бил спрян.

29.2.2. На часовника за стрелба се дава нов период от 24 секунди, когато притежанието на топката е присъдено на противниковия отбор и той трябва да я в игра отвън, след като играта е спряна от съдия поради нарушение или грешка, извършени от отбора във владение на топката.

29.2.3. След като топката докосне обръча на противниковия кош, с часовника за стрелба се действа, както следва:

- Ако противниковият отбор овладее топката, на часовника за стрелба се дава нов период от 24 секунди.
- Ако отборът, който овладее отново топката, е същият отбор, който е бил във владение на топката, преди тя да докосне обръча, на часовника за стрелба се дава нов период от 14 секунди.

29.2.4. Ако сигналът на часовника за стрелба **прозвучи погрешно**, докато един отбор е във владение на топката или докато никой отбор не е във владение на топката, сигналът се пренебрегва и играта продължава.

Ако обаче според преценката на съдия с това е отнето някакво предимство на отбора, който е бил във владение на топката, играта трябва да се спре, часовникът за стрелба трябва да се коригира и притежанието на топката трябва да се присъди на същия отбор.

Чл. 30 Топка, върната в задното поле

30.1. Дефиниция

30.1.1. Отбор е във владение на жива топка в предното си поле, ако:

- Състезател от този отбор докосва предното си поле с двата си крака, докато държи топката, хваща я или дриблира с нея или
- Топката се подава между състезатели от този отбор в предното им поле.

30.1.2. Отбор във владение на жива топка в предното си поле е причинил неправилното връщане на топката в задното си поле, ако състезател от този отбор е последният, докоснал топката в предното си поле, след което топката първо е докосната от състезател от този отбор:

- Който се намира с част от тялото си в допир със задното поле или
- След като топката е докоснала задното поле на отбора.

Това ограничение се отнася за всички положения, свързани с предното поле на отбора, включително и вкарването на топката в игра отвън. То обаче не се отнася за състезател, който скочи от предното си поле, установи ново отборно владение, докато все още се намира във въздуха и след това се приземи с топката в задното поле на отбора си.

30.2. Правило

Отбор, който е във владение на жива топка в предното си поле, не може да причини неправилното връщане на топката в задното си поле.

30.3. Санкция

Топката се дава на противниковия отбор, за да я вкара в игра отвън от предното си поле от точката най-близо до мястото на грешката с изключение на мястото директно зад таблото.

Чл. 31 Препречване на пътя на топката към кош и неправомерна интервенция

31.1. Дефиниция

31.1.1. Стрелба в кош от игра или при изпълнение на наказателен удар:

- **Започва**, когато топката напусне ръката (ръцете) на състезател по време на положение на стрелба.
- **Завършва**, когато топката:
 - Влезе директно в кош отгоре надолу и след това остане в кош или премине през него.
 - Няма повече възможност да влезе в кош.
 - Докосне обръча.
 - Докосне пода.
 - Стане мъртва.

31.2. Правило

31.2.1. Препречване на пътя на топката към кош по време на стрелба в кош има, когато състезател докосне топката, докато тя е изцяло над нивото на обръча и:

- Е започнала низходящия си полет към кош или
- След като е докоснала таблото.

31.2.2. Препречване на пътя на топката към кош по време на изпълнение на наказателен удар има, когато състезател докосне топката, докато тя е в полет към кош и преди да докосне обръча.

31.2.3. Ограничения за препречване на пътя на топката към кош са в сила, докато:

- Топката няма повече възможност да влезе в кош.
- Топката докосне обръча.

31.2.4. Неправомерна интервенция има, когато:

- След стрелба в кош или след последен или единствен наказателен удар състезател докосне кош или таблото, докато топката е в допир с обръча.
- След наказателен удар, който ще бъде последван от друг наказателен удар (други наказателни удари), състезател докосне топката, кош или таблото, докато топката все още има възможност да влезе в кош.
- Състезател прокара ръката си през кош надолу нагоре и докосне топката.
- Защитник докосне топката или кош, докато топката е в кош, като с това ѝ попречи да премине през кош.

- Състезател причини вибрации на коша или се хване за коша по такъв начин, че според преценката на съдия това е попречило на топката да влезе в коша или ѝ е помогнало да влезе в коша.
- Състезател се хване за коша, за да играе с топката.

31.2.5. Когато:

- Съдия даде сигнал със свирката си, докато топката е в ръцете на състезател, който е в положение на стрелба или докато топката се намира във въздуха след стрелба в коша,
 - Прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода, докато топката се намира във въздуха след стрелба в коша,
- никой състезател не може да докосва топката, след като тя е докоснала обръча, докато все още има възможност тя да влезе в коша.

Всички ограничения за препречване на пътя на топката към коша и непозволена интервенция остават **в сила**.

31.3. Санкция

31.3.1. Ако грешката е извършена от **нападател**, точки не се зачитат. Топката се връчва на противниковия отбор, за да я вкара в игра отвън от продължението на линията за наказателни удари, освен ако друго е предписано в правилата.

31.3.2. Ако грешката е извършена от **защитник**, за противниковия отбор се зачитат:

- 1 точка при стрелба на топката от наказателен удар.
- 2 точки при стрелба на топката в коша от зоната за 2 точки.
- 3 точки при стрелба на топката в коша от зоната за 3 точки.

При зачитането на точките се счита, че отбелязаните точки са резултат от влизането на топката в коша.

31.3.3. Ако препречването на пътя на топката към коша е извършено от **защитник** по време на изпълнение на последен или единствен наказателен удар, 1 точка се зачита в полза на отбора в нападение, последвана от санкция за техническо нарушение, отсъдено срещу защитника.

ПРАВИЛО ШЕСТ – НАРУШЕНИЯ

Чл. 32 Нарушения

32.1. Дефиниция

32.1.1. Нарушението е неспазване на правилата, включващо неправилно лично съприкосновение с противник и/или неспортсменско поведение.

32.1.2. Неограничен брой нарушения могат да бъдат отсъдени срещу отбор. Независимо от наказанието, всяко нарушение се отсъжда, вписва се в протокола на срещата на името на провинилия се и се санкционира по съответния начин.

Чл. 33 Съприкосновение – основни принципи

33.1. Принцип на цилиндъра

Принципът на цилиндъра се дефинира като пространството във вътрешността на мислен цилиндър, което състезател заема на пода. То включва пространството над състезателя и се ограничава, както следва:

- **Отпред** от дланите на ръцете,
- **Отзад** от бутоните и
- **Отстрани** от външната част на ръцете и краката.

Ръцете могат да бъдат протегнати напред пред торса, но не по-напред от позицията на краката, като ръцете са свити в лактите, така че подлакътните части да са вдигнати. Разстоянието между краката му се променя в зависимост от височината му.

33.2. Принцип на вертикалността

По време на срещата всеки състезател има право да заеме всяка позиция (цилиндър) на игралното поле, която вече не е заета от противников състезател.

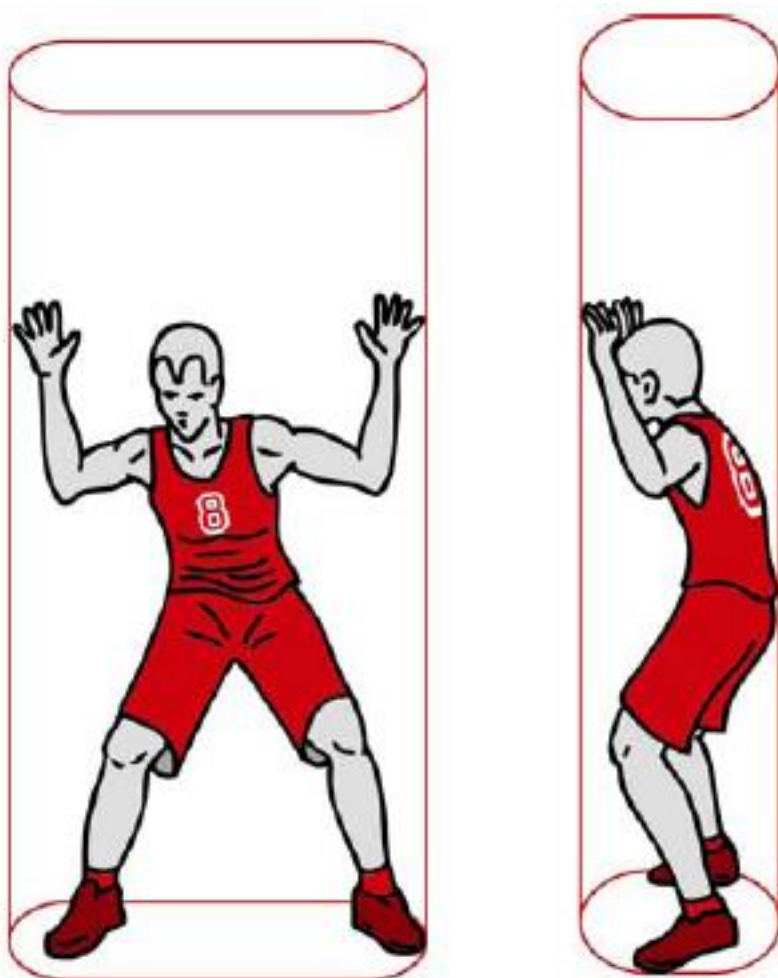
Този принцип защитава пространството на пода, което той заема, както и пространството над него, когато той отскочи вертикално нагоре в рамките на това пространство.

Веднага щом състезател напусне вертикалното си положение (цилиндъра си) и се получи лично съприкосновение с противник, който вече е установил своето вертикално положение (цилиндъра си), състезателят, който е напуснал вертикалното си положение (цилиндъра си), е отговорен за съприкосновението.

Защитникът не трябва да бъде санкциониран, ако отскочи от пода вертикално (вътре в своя цилиндър) или вдигне ръцете си вътре в своя цилиндър.

Независимо дали нападателят се намира на пода или във въздуха, той не трябва да влиза в съприкосновение със защитник в правилна защитна позиция чрез:

- Използване на ръцете си, за да създаде повече пространство около себе си (изтласкване).
- Протягане на ръцете или краката си, за да осъществи съприкосновение по време на стрелба в кош или непосредствено след нея.

Фигура 5. Принцип на цилиндъра

33.3. Правилна защитна позиция

Защитник е заел първоначална правилна защитна позиция, когато:

- Се намира с лице към противника и
- Двата му крака са на пода.

Правилната защитна позиция продължава вертикално над него (в цилиндъра му) от пода до тавана. Той може да вдигне ръцете си над главата си или да отскочи вертикално, но трябва да ги държи във вертикално положение вътре във въображаемия си цилиндър.

33.4. Пазене на състезател, който е във владение на топката

Когато се пази състезател, който е във владение на топката (държи я или дриблира с нея), **елементите време и разстояние са неприложими.**

Състезателят с топката трябва да очаква да бъде пазен и трябва да е готов да спре или да промени посоката на движението си, когато противник заеме първоначална правилна защитна позиция пред него, дори ако това стане за част от секундата.

Пазещият състезател (защитникът) трябва да заеме първоначална правилна защитна позиция, без да причини съприкосновение преди заемаването ѝ.

След като защитникът вече е заел първоначалната правилна защитна позиция, той може да се придвижва, за да пази своя противник, но не може да протяга ръце, рамене, бедра или крака с цел да попречи на дриблиращия състезател да мине покрай него.

Когато трябва да направи отсъждане в игровата ситуация връхлитане/блокиране, включваща състезателя с топката, всеки съдия трябва да се ръководи от следните принципи:

- Защитникът трябва да е установил първоначална правилна защитна позиция, като се намира с лице към състезателя с топката и двата му крака са на пода.
- Защитникът може да стои неподвижно, да отскочи вертикално нагоре или да се придвижва странично или назад с цел да поддържа първоначалната си правилна защитна позиция.
- Когато се придвижва с цел да поддържа първоначалната си правилна защитна позиция, защитникът има право да вдигне за миг единия си крак или двата си крака от пода, стига придвижването му да е настрани или назад, но **не към** състезателя с топката.
- Ако се осъществи съприкосновение с торса на защитника, се счита, че той първи е бил на мястото на съприкосновението.
- След като е заел правилна защитна позиция, защитникът може да се извърти **вътре** в собствения си цилиндър, за да се предпази от нараняване.

При всеки от изброените по-горе принципи се счита, че съприкосновението е причинено от състезателя с топката.

33.5. Пазене на състезател, който не е във владение на топката

Състезател, който не е във владение на топката, има право да се придвижва свободно по игралното поле и да заема всяка позиция, която не е заета от друг състезател.

При пазенето на състезател, който не е във владение на топката, **са в сила елементите време и разстояние.** Защитник не може да заеме толкова близо и/или толкова бързо позиция на пътя на движещ се противник, че същият да няма достатъчно време или разстояние, за да спре или да промени посоката си на движение.

Това разстояние е правопропорционално на скоростта на движение на противника, но никога не е по-малко от 1 нормална крачка.

Ако защитник не спази изискванията на елементите време или разстояние, докато заема първоначална правилна защитна позиция и се получи съприкосновение с противник, той се счита отговорен за него.

След като защитникът вече е заел своята първоначална правилна защитна позиция, той може да се придвижва, за да пази противника си. Той няма право да възпрепятства нападателя да го преодолее, като протяга ръце, рамене, бедра или крака на пътя на движение на нападателя. Той може да се извърти вътре в своя цилиндър, за да избегне нараняване.

33.6. Състезател във въздуха

Състезател, който е отскочил във въздуха от дадено място на игралното поле, има право отново да се приземи на същото място.

Той има право да се приземи и на друго място на игралното поле, ако мястото на приземяването и правата линия между мястото на отскачането и мястото на приземяването вече не е заета от противник(и) състезател(и) в момента на отскачането му.

Ако състезател отскочи и се приземи, но поради набраната инерция движението му причини съприкосновение с противник, който вече е заел правилна защитна позиция близо до мястото на приземяването, отскачилият състезател се счита за отговорен за съприкосновението.

Противник няма право да се придвижва на пътя на състезател, след като състезателят вече е отскочил във въздуха.

Придвижването под състезател във въздуха, което причини съприкосновение, обикновено е неспортсменско нарушение, а при определени случаи може да бъде и дисквалифициращо нарушение.

33.7. Заслон – Правилен и неправилен

Заслон има, когато състезател прави опит да забави или да не позволи на противник без топка да достигне до желана от него позиция на игралното поле.

Правилен заслон има, когато състезателят, който поставя заслон на противник:

- Е бил **неподвижен** (вътре в своя цилиндър) в момента на съприкосновението.
- Е бил и с двата крака на пода в момента на съприкосновението.

Неправилен заслон има, когато състезателят, който поставя заслон на противник:

- Е бил **в движение** в момента на съприкосновението.
- Поставяйки заслона извън зрителното поле на **неподвижен** противник, не е оставил достатъчно разстояние в момента на съприкосновението.
- Поставяйки заслона на **движещ се** противник, не е съобразил елементите време и разстояние в момента на съприкосновението.

Ако заслонът е поставен **в** зрителното поле на неподвижен противник (фронтално или странично), състезателят, поставящ заслона, може да застане толкова близо до него, колкото желае, но без да причинява съприкосновение.

Ако заслонът е поставен **извън** зрителното поле на неподвижен противник, състезателят, поставящ заслона, трябва да даде възможност на противника да направи 1 нормална крачка към заслона, без да причини съприкосновение.

Ако противникът е **в движение**, се прилагат елементите време и разстояние. Състезателят, поставящ заслона, трябва да остави достатъчно разстояние на противника, на когото поставя заслона, така че същият да има възможност да избегне заслона, като спре или промени посоката си на движение.

Това разстояние е не по-малко от 1 и не повече от 2 нормални крачки.

Състезателят, на когото правилно е поставен заслон, носи отговорност за всяко съприкосновение със състезателя, който е поставил заслона.

33.8. Връхлитане

Връхлитането е неправилно лично съприкосновение, причинено от състезател с топка или без топка, който се сблъсква или връхлита върху торса на противников състезател.

33.9. Блокиране

Блокирането е неправилно лично съприкосновение, което възпрепятства придвижването на противник с топка или без топка.

Състезател, който поставя заслон, извършва блокиране, ако се получи съприкосновение, когато той е в движение, а противникът му е неподвижен или отстъпва от него.

Ако състезател застане с лице към противника, без да играе за топката и променя позицията си така, както се мести противникът му, тогава този състезател е предимно отговорен за последвало съприкосновение, освен ако са налице други фактори.

Изразът „ако са налице други фактори“ се отнася за умишлено блъскане, връхлитане или задържане от страна на състезателя, на когото е поставен заслонът. Позволено е на състезател да протегне ръката (ръцете) си или лакътя (лактите) си извън цилиндъра си при заемане на позиция на игралното поле, но той трябва да ги свие вътре в цилиндъра си, когато противник се опита да мине покрай него. Ако ръката (ръцете) или лакътя (лактите) са извън неговия цилиндър и се получи съприкосновение, е налице блокиране или задържане.

33.10. Зони на полукръговете без връхлитане

Зоните на полукръговете без връхлитане са изобразени на игралното поле с цел да се определи конкретна зона за тълкуването на игровите ситуации връхлитане/блокиране под коша.

При всички положения на пробив в зоната на полукръга без връхлитане съприкосновение със защитник в полукръга без връхлитане, причинено от нападател, който се намира във въздуха, не трябва да се отсъжда като нарушение в нападение, освен ако нападателят непозволено използва ръцете, краката или тялото си. Това правило е в сила, когато:

- Нападателят е във владение на топката, докато се намира във въздуха и
- стреля в кошa или подаде топката настрани и
- защитникът **допира с един крак или с два крака** зоната на полукръга без връхлитане.

33.11. Допиране на противник с длан (длани) и/или ръка (ръце)

Допирането на противник с длан (длани) само по себе си не е задължително нарушение.

Съдиите трябва да преценят дали състезателят, който е причинил контакта, е спечелил някакво предимство. Ако съприкосновението, причинено от състезател, възпрепятства по какъвто и да е начин свободата на движение на противника, то това съприкосновение се счита за нарушение.

Неправилна употреба на длан (длани) или протегнатата ръка (протегнати ръце) е налице, когато защитник е в защитна позиция и дланта (дланите) или ръката (ръцете) му е поставена (са поставени) и се задържа(т) върху противник с топка или **без топка** с цел да възпрепятства(т) придвижването му.

Повтарящо се допиране или „ръгане“ на противник с топка или без топка е нарушение, тъй като може да доведе до груба игра.

Счита се за нарушение на **нападателя с топката**, ако той:

- Обгръща или се вкопчава с ръка или лакът около защитник с цел да получи предимство.
- Избутва встрани защитника с цел да му попречи да играе или да се опита да играе за топката или да създаде повече свободно пространство за себе си.
- Докато дриблира, използва протегнатата длан или ръка, за да попречи на противника да овладее топката.

Счита се за нарушение на **нападателя без топка**, ако той избутва встрани защитник, за да:

- Се освободи, за да получи топката.
- Попречи на защитник да играе или да се опита да играе с топката.
- Създаде по-голямо пространство за себе си.

33.12. Игра в подкошието

Принципът на вертикалността (принцип на цилиндъра) се прилага и при играта в подкошието.

Както нападателят, играещ в подкошието, така и защитникът, който го пази, трябва взаимно да спазват своите права във вертикална посока (цилиндъра).

Счита се за нарушение на нападателя или на защитника в подкошието, ако той изтласква с рамото или таза си противника от неговата позиция или нарушава свободата на движението му, използвайки протегнати ръце, рамене, бедра, крака или други части от тялото.

33.13. Неправилно пазене отзад

Неправилното пазене отзад се изразява в лично съприкосновение с противник, причинено от защитника, който го пази отзад. Фактът, че защитникът се е опитал да играе за топката, намирайки се зад противника, не го оправдава за причиненото съприкосновение.

33.14. Задържане

Задържането е неправилно лично съприкосновение с противник, което нарушава свободата на движението му. Това съприкосновение (задържането) може да се осъществи с всяка част от тялото.

33.15. Бутане

Бутането е неправилно лично съприкосновение с която и да е част от тялото, при което състезател силово измества или се опитва да измести противник с или без топка.

Чл. 34 Лично нарушение

34.1. Дефиниция

34.1.1. Лично нарушение е непозволено съприкосновение на състезател с противник, независимо от това дали топката е жива или мъртва.

Състезател не трябва да задържа, блокира, избутва, връхлита, спъва или възпрепятства напредването на противник чрез протягане на длан, ръка, лакът, рамо, бедро, крак, коляно или стъпало, нито чрез наклоняване на тялото в необичайно положение (извън своя цилиндър), нито чрез използване на груби и насилствени похвати.

34.2. Санкция

Лично нарушение се вписва на името на нарушителя.

34.2.1. Ако нарушението е извършено срещу състезател, който не е в положение на стрелба в коша:

- Играта се подновява с вкарване на топката в игра отвън от потърпевшия отбор от точка най-близко до мястото на нарушението.
- Ако отборът, чийто състезател е извършил нарушението, е надхвърлил границата на отборните нарушения, Чл. 41 влиза в сила.

34.2.2. Ако нарушението е извършено срещу състезател, който се намира в положение на стрелба в коша, този състезател трябва да изпълни определен брой наказателни удари, както следва:

- Ако стрелбата в кош от игра е сполучлива, зачита се кош и в допълнение, 1 наказателен удар.
- Ако стрелбата в кош от зоната за 2 точки е несполучлива, 2 наказателни удара.
- Ако стрелбата в кош от зоната за 3 точки е несполучлива, 3 наказателни удара.
- Ако състезателят е фаулиран, когато прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода или непосредствено преди това или когато прозвучи сигналът на часовника за стрелба или непосредствено преди това, докато топката все още е в ръката (ръцете) на състезателя и стрелбата е сполучлива, отбелязаният кош не се зачита и се присъждат 2 или 3 наказателни удара.

Чл. 35 Двойно нарушение

35.1. Дефиниция

35.1.1. Двойното нарушение е положение, при което 2-ма противникови състезатели извършват лично нарушение един срещу друг приблизително по едно и също време.

35.2. Санкция

35.2.1. Вписва се лично нарушение на всеки от провинилите се играчи. Не се присъжда изпълнение на наказателни удари и играта се подновява, както следва:

Ако приблизително по същото време на извършването на двойното нарушение:

- Е отбелязан кош от игра или е отбелязан последен или единствен наказателен удар, топката се предава на отбора, получил коша, за да я вкара в игра отвън от което и да е място зад крайната линия.
- Отбор е бил във владение на топката или му е било присъдено владение на топката, тя се предава на този отбор, за да я вкара в игра отвън от точка най-близо до мястото на нарушението.
- Никой отбор нито е бил във владение на топката, нито му е било присъдено владение на топката, е налице положение на спорна топка.

Чл. 36 Техническо нарушение

36.1. Правила за поведение

36.1.1. Правилното поведение в играта изисква пълното и честно сътрудничество от страна на състезателите и персонала на отборната скамейка със съдиите, секретарския апарат и комисаря, ако присъства такъв.

36.1.2. Всеки отбор има право да направи всичко, което е по силите му, за да си осигури победата, но това трябва да бъде извършено в дух на спортменство и честна игра.

36.1.3. Нарушаването на духа или смисъла на това правило, когато се прави преднамерено или когато се повтаря, се счита за техническо нарушение.

36.1.4. Съдията може да предотврати технически нарушения чрез отправяне на предупреждения или дори чрез пренебрегване на маловажни отклонения от правилата, които са явно неумишлени и не се отразяват директно на играта, освен ако има повторения на същите нарушения след предупреждението.

36.1.5. Ако нарушаване на правилата за поведение бъде открито, след като топката е станала жива, играта трябва да се спре и да се отсъди техническо нарушение. Наказанието се прилага така, както ако техническото нарушение е извършено в момента на отсъждането му. Всичко, случило се в интервала между извършването на нарушението и спирането на играта остава валидно.

36.2. Насилие

36.2.1. По време на срещата може да се случат прояви на насилие, противно на духа на спортсменство и честна игра. Те трябва незабавно да бъдат спирани от съдиите, а ако се наложи и от силите за опазване на обществения ред.

36.2.2. Когато има прояви на насилие на игралното поле или в неговата близост с участие на състезатели или персонала на отборната скамейка, съдиите трябва да вземат необходимите мерки, за да ги спрат.

36.2.3. Всяко от гореописаните лица, което се прояви с брутални действия на агресия срещу противници или съдии, трябва да бъде дисквалифицирано. Старши съдията трябва да докладва за инцидента на организаторите на състезанието.

36.2.4. Органите на обществения ред могат да влизат на игралното поле само ако съдиите са поискали от тях да го сторят. Ако обаче зрители нахлуят на игралното поле с явното намерение да упражнят насилие, то органите на обществения ред трябва незабавно да се намесят и да защитят състезателите и съдиите.

36.2.5. Всички други зони, включително входи, изходи, фойета, съблекални и т.н., са под юрисдикцията на организаторите на състезанието и силите за опазване на обществения ред.

36.2.6. Физически действия на състезатели или персонала на отборната скамейка, които могат да причинят повреда на съоръженията, свързани с играта, не трябва да бъдат допускани от съдиите.

Когато подобни действия бъдат забелязани от съдиите, трябва да бъде предупреден треньорът на провинилия се отбор.

Ако действието се повтори (действията се повторят), незабавно трябва да се отсъди техническо нарушение на провинилото се лице (провинилите се лица).

36.3. Дефиниция

36.3.1. Техническо нарушение на състезател е безконтактно нарушение от поведенчески характер, което включва, но не се ограничава със следните прояви:

- Пренебрегване на предупрежденията, направени от съдиите.
- Непочтително съприкосновение със съдиите, комисаря, секретарския апарат или персонала на отборната скамейка.
- Непочтително комуникиране със съдиите, комисаря, секретарския апарат или противниците.
- Употреба на думи или жестове, които биха обидили или предизвикали зрителите.
- Дразнене на противников състезател или възпрепятстване на ползването му чрез размахване на ръце близо до очите му.
- Прекомерно размахване на лакти.
- Забавяне на играта чрез умишлено докосване на топката след преминаването ѝ през коша или чрез пречене на бързото ѝ вкарване в игра отвън.
- Падане на пода, симулирайки нарушение.
- Увисване на обръча по начин, по който телото на състезателя се носи от обръча, освен ако това е моментно хващане за обръча след забиване в коша или ако според преценката на съдия той опитва да предпази от контузия себе си или друг състезател.
- Препречване на пътя на топката към коша от страна на защитник по време на изпълнение на последен или единствен наказателен удар. Зачита се 1 точка за атакуващия отбор, последвана от санкцията за техническо нарушение, отсъдено срещу защитника.

36.3.2. Техническо нарушение на персонала на отборната скамейка е нарушение при непочтително комуникиране или съприкосновение със съдиите, комисаря, секретарския апарат или противниците или нарушение от процедурен или административен характер.

36.3.3. Състезател трябва да бъде дисквалифициран за остатъка от срещата, когато срещу него са отсъдени 2 технически нарушения.

36.3.4. Треньор трябва да бъде дисквалифициран за остатъка от срещата, когато:

- Срещу него са отсъдени 2 технически нарушения („С“) като резултат на личното му неспортсменско поведение.
- Срещу него са отсъдени 3 технически нарушения, като или всички са („В“), или едно от тях е („С“), като резултат от неспортсменското поведение на останалата част от персонала на отборната скамейка.

36.3.5. Ако състезател или треньор е дисквалифициран според Чл. 36.3.3 или Чл. 36.3.4, съответното техническо нарушение е единственото нарушение, което се санкционира, като не се налага допълнителна санкция за самата дисквалификация.

36.4. Санкция

36.4.1. Ако техническото нарушение е извършено:

- От състезател, техническото нарушение се вписва на неговото име като нарушение на състезател и влиза в броя на отборните нарушения.
- От персонала на отборната скамейка, техническото нарушение се вписва на името на треньора и не влиза в броя на отборните нарушения.

36.4.2. Присъжда се 1 наказателен удар за изпълнение от противника, последван от:

- Вкарване на топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.
- Изпълнение на спорна топка в средния кръг за начало на първия период.

Чл. 37 Неспортсменско нарушение**37.1. Дефиниция**

37.1.1. Неспортсменско нарушение е контактно нарушение на състезател, което според преценката на съдия:

- Не е основателен опит да се играе директно с топката в рамките на духа и целите на правилата.
- Е прекомерно твърдо съприкосновение, причинено от състезател в опит за игра с топката.
- Е съприкосновение с противников състезател, причинено от защитник отзад или от страни в опит да спре бърза атака, когато няма защитник между нападателя и противниковия кош.
- Е съприкосновение с противников състезател на игралното поле, причинено от защитник по време на последните 2 минути от четвъртия период и във всяко продължение, когато топката предстои да бъде вкарана в игра отвън и е все още в ръцете на съдията или на разположение на състезателя за вкарване в игра отвън.

37.1.2. Съдията трябва да интерпретира неспортсменските нарушения по един и същи начин по време на срещата и да отсъжда само действието.

37.2. Санкция

37.2.1. На провинилия се състезател се вписва неспортсменско нарушение.

37.2.2. На фаулирания състезател се присъжда наказателен удар (присъждат наказателни удари), последван(и) от:

- Вкарване на топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.
- Изпълнение на спорна топка в средния кръг за начало на първия период.

Броят на присъдените наказателни удари е, както следва:

- Ако нарушението е извършено срещу състезател, който не е в положение на стрелба в коша – 2 наказателни удара.
- Ако нарушението е извършено срещу състезател, който е в положение на стрелба в коша – ако е отбелязан кош, той се зачита и в допълнение, 1 наказателен удар.
- Ако нарушението е извършено срещу състезател, който е в положение на стрелба в коша, но не отбележи кош – 2 или 3 наказателни удара.

37.2.3. Състезател трябва да бъде дисквалифициран за остатък от срещата, когато срещу него са отсъдени 2 неспортсменски нарушения.

37.2.4. Ако състезател е дисквалифициран според Чл. 37.2.3, неспортсменското нарушение е единственото нарушение, което се санкционира, като не се налага допълнителна санкция за самата дисквалификация.

Чл. 38 Дисквалифициращо нарушение

38.1. Дефиниция

38.1.1. Дисквалифициращо нарушение е всяко явно неспортсменско действие на състезател или персонала на отборната скамейка.

38.1.2. Треньор, получил дисквалифициращо нарушение, се замества от помощник-треньора, вписан в протокола на срещата. Ако в протокола не фигурира помощник-треньор, той се замества от капитана (КАП).

38.2. Санкция

38.2.1. На нарушителя се вписва дисквалифициращо нарушение.

38.2.2. Когато нарушителят е дисквалифициран според съответните членове от тези правила, той трябва да отиде в съблекалнята на отбора си и да остане там до края на срещата или, ако пожелае, трябва да напусне сградата.

38.2.3. Наказателен удар (наказателни удари) се присъжда(т):

- На който и да е противников състезател, посочен от треньора си в случай на безконтактно нарушение.
- На състезателя, който е бил фаулиран в случай на контактно нарушение.

Последван(и) от:

- Вкарване на топката в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.
- Изпълнение на спорна топка в средния кръг за начало на първия период.

38.2.4. Броят на присъдените наказателни удари е, както следва:

- Ако нарушението е безконтактно – 2 наказателни удара.

- Ако нарушението е извършено срещу състезател, който не е в положение на стрелба в коша – 2 наказателни удара.
- Ако нарушението е извършено срещу състезател, който е в положение на стрелба в коша – ако е отбелязан кош, той се зачита и в допълнение, 1 наказателен удар.
- Ако нарушението е извършено срещу състезател, който е в положение на стрелба в коша, но не отбележи кош – 2 или 3 наказателни удара.

Чл. 39 Сбиване

39.1. Дефиниция

Сбиването е физическа саморазправа между 2-ма или повече противници (състезатели и персонала на отборната скамейка).

Този член е валиден само за персонала на отборната скамейка, който напуска зоната на отборната скамейка по време на сбиване или по време на ситуация, която може да доведе до сбиване.

39.2. Правило

39.2.1. Заместници, отстранени състезатели или придружители на отбора, които напуснат зоната на отборната скамейка по време на сбиване или по време на всяка ситуация, която може да доведе до сбиване, трябва да бъдат дисквалифицирани.

39.2.2. Само на треньора и/или на помощник-треньора е позволено да напуснат зоната на отборната скамейка по време на сбиване или на ситуация, която може да доведе до сбиване, за да подпомогнат съдиите да поддържат или да възстановят реда. При това условие те не трябва да бъдат дисквалифицирани.

39.2.3. Ако треньор и/или помощник-треньор напуснат зоната на отборната скамейка и не подпомогнат или не се опитат да подпомогнат съдиите да поддържат или да възстановят реда, те трябва да бъде дисквалифицирани.

39.3. Санкция

39.3.1. Независимо от броя на членовете на персонала на отборната скамейка, дисквалифицирани за напускане на зоната на отборната скамейка, се отсъжда едно техническо нарушение („В“) на името на треньора.

39.3.2. Ако по силата на този член е дисквалифициран персонал на отборната скамейка и на двата отбора и няма останали за администриране други санкции за нарушения, играта се възобновява, както следва.

Ако приблизително по същото време, когато играта е спряна поради сбиване:

- Е отбелязан редовен кош от игра, топката се предава на отбора, получил коша, за да я вкара в игра отвън от всяко място зад крайната линия.
- Отбор е бил във владение на топката или му е било присъдено владението на топката, тя се предава на този отбор, за да я вкара в игра отвън от продължението на средната линия срещу секретарската маса.
- Нито един от двата отбора не е бил във владение на топката или не му е било присъдено владение на топката, налице е положение на спорна топка.

39.3.3. Всички дисквалифициращи нарушения трябва да бъдат записани в протокола така, както е описано в Б.8.3 и не влизат в броя на отборните нарушения.

39.3.4. Всички възможни санкции за нарушения на състезатели на игралното поле, замесени в сбиване или във всяка ситуация, която доведе до сбиване, трябва да бъдат наложени в съответствие с Чл. 42.

ПРАВИЛО СЕДЕМ – ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 40.5 нарушения на състезател

- 40.1. Състезател, който е извършил 5 нарушения, трябва да бъде уведомен от съдия и да напусне играта незабавно. Той трябва да бъде заменен в рамките на 30 секунди.
- 40.2. Нарушение на състезател, извършил преди това 5 нарушения, се счита за нарушение на отстранен състезател и се записва в протокола на името на треньора („В“).

Чл. 41 Отборни нарушения – санкция

41.1. Дефиниция

- 41.1.1. Отборно нарушение е лично, техническо, неспортсменско или дисквалифициращо нарушение, извършено от състезател. Отбор е в положението на санкция за отборни нарушения, когато е извършил 4 отборни нарушения в период.
- 41.1.2. Всички отборни нарушения, извършени в интервал от играта, се считат за извършени в следващия период или продължение.
- 41.1.3. Всички отборни нарушения, извършени в продължение, се считат за извършени в четвъртия период.

41.2. Правило

- 41.2.1. Когато отбор е в положението на санкция за отборни нарушения, всички последвали лични нарушения на състезатели срещу състезател, който не е в положение на стрелба в коша, трябва да бъдат санкционирани с 2 наказателни удара вместо с притежание на топката за вкарване в игра отвън. Състезателят, срещу когото е извършено нарушението, трябва да изпълни наказателния удар (наказателните удари).
- 41.2.2. Ако лично нарушение е извършено от състезател от отбора във владение на жива топка или на който е присъдено владение на топката, такова нарушение се санкционира с притежание на топката за вкарване в игра отвън от противниковия отбор.

Чл. 42 Специални положения

42.1. Дефиниция

42.1.1. Специални положения може да се получат, когато допълнително нарушение е отсъдено (допълнителни нарушения са отсъдени) в същия период на спряно време за игра, който следва след отсъдено нарушения на правилата.

42.2. Процедура

42.2.1. Всички нарушения се отсъждат и всички санкции се определят.

42.2.2. Определя се последователността на всички отсъдени нарушения на правилата.

42.2.3. Всички еднакви санцкии срещу двата отбора и всички санкции за двойни нарушения се унищожават взаимно в реда, в който са били отсъдени. След като санкциите са били вписани и унищожени, се счита, че те никога не са съществували.

42.2.4. Правилото за притежание на топката като част от последната санкция анулира всички други притежания на топката, присъдени преди това.

42.2.5. След като топката е станала жива при изпълнението на първи или единствен наказателен удар или при санкция, водеща до вкарване на топката в игра отвън, тази санкция повече не може да бъде използвана за взаимно унищожаване с каквито и да е други оставащи санкции.

42.2.6. Всички останали санкции се администрират в реда, в който са били отсъдени.

42.2.7. Ако след взаимното унищожаване на еднакви санкции, отсъдени срещу двата отбора, не са налице други наказания за администриране, играта се възобновява, както следва.

Ако приблизително по същото време на първото нарушение на правилата:

- Е отбелязан редовен кош от игра, топката се предава на отбора, получил коша, за да я вкара в игра отвън от което и да е място зад крайната линия.
- Отбор е бил във владение на топката или му е било присъдено владението на топката, тя се предава на този отбор, за да вкара в игра отвън от точка най-близо до мястото на извършване на първото нарушение на правилата.
- Нито един от двата отбора не е бил във владение на топката или не му е било присъдено владението на топката, е налице положение на спорна топка.

Чл. 43 Наказателни удари

43.1. Дефиниция

43.1.1. Наказателен удар е възможността, дадена на състезател, да отбележи 1 точка чрез безпрепятствена стрелба от позиция вътре в полукръга и зад линията за наказателни удари.

43.1.2. Серия от наказателни удари се дефинира като всички наказателни удари и/или последващо притежание на топката, присъдени като резултат на санкция за едно нарушение.

43.2. Правило

43.2.1. Когато е отсъдено лично нарушение, наказателният удар (наказателните удари) се присъжда(т), както следва:

- Състезателят, срещу когото е извършено нарушението, трябва да изпълни наказателния удар (наказателните удари).
- Ако има искане за смяната му, той трябва да изпълни наказателния удар (наказателните удари), преди да напусне играта.
- Ако той трябва да напусне играта поради нараняване, извършени 5 нарушения или дисквалификация, неговият заместник трябва да изпълни наказателния удар (наказателните удари). Ако не е налице заместник, всеки негов съотборник, посочен от треньора си, може да изпълни наказателния удар (наказателните удари).

43.2.2. Когато е отсъдено техническо нарушение, който и да е член на противниковия отбор, посочен от треньора си, може да изпълни наказателните удари.

43.2.3. Изпълнителят на наказателен удар трябва да:

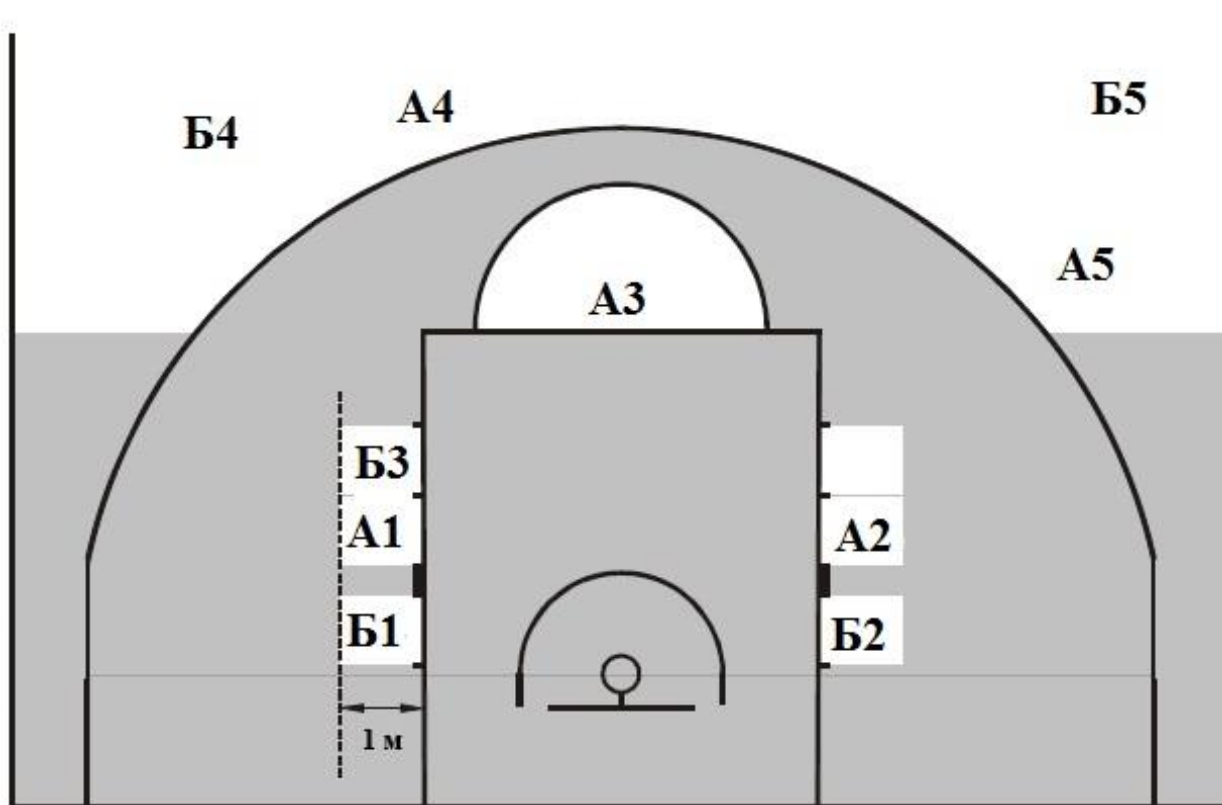
- Заеме позиция зад линията за наказателни удари и вътре в полукръга.
- Употребява какъвто желае начин за стрелба, така че топката да влезе в кош отгоре или да докосне обръча.
- Изстреля топката в рамките на 5 секунди, след като тя бъде предоставена на негово разположение от съдията.
- Не докосва линията за наказателни удари или да не влиза в ограничителното поле, докато топката влезе в кош или докосне обръча.
- Не прави лъжливо движение при изпълнението на наказателния удар.

43.2.4. Състезателите, разположени в местата около ограничителното поле, имат право да заемат редуващи се позиции в тези места, които се приемат с дълбочина от 1 м (Фигура 6).

По време на наказателните удари тези състезатели не трябва да:

- Заемат места, които не са определени за тях.

- Влизат в ограничителното поле, неутралната зона или да напускат мястото, което са заели, докато топката напусне ръката (ръцете) на изпълнителя на наказателния удар.
- Смущават изпълнителя на наказателния удар с действията си.

Фигура 6. Разположение на състезателите при изпълнение на наказателни удари

- 43.2.5. Състезателите, които не са заели места около ограничителното поле, трябва да останат зад продължението на линията за наказателни удари и зад линията на зоната за 3 точки, докато наказателният удар завърши.
- 43.2.6. По време на изпълнение на наказателен удар (наказателни удари), което ще бъде последвано от друга серия (сери) от наказателни удари или притежание на топката за вкарването ѝ в игра отвън, всички състезатели трябва да останат зад продължението на линията за наказателни удари и зад линията на зоната за 3 точки.

Нарушаване на чл. 43.2.3, 43.2.4, 43.2.5 или 43.2.6 се счита за грешка.

43.3. Санкция

- 43.3.1. Ако **наказателният удар е сполучлив** и грешката е извършена (грешките са извършени) от изпълнителя на наказателния удар, ако е отбелязана точка, тя не се зачита.

Всяка грешка на друг състезател, извършена непосредствено преди, приблизително по същото време или след грешката на изпълнителя на наказателния удар, се пренебрегва.

Топката се предава на противниковия отбор, за да я вкара в игра отвън от продължението на линията за наказателни удари, освен ако остава(т) за администриране друг наказателен удар (други наказателни удари) или притежание на топката.

43.3.2. Ако **наказателният удар е сполучлив** и грешката е извършена (грешките са извършени) от който и да е състезател (които и да е състезатели) с изключение на изпълнителя на наказателния удар:

- Ако е отбелязана точка, тя се зачита.
- Грешката (грешките) се пренебрегва(т).

При последен или единствен наказателен удар топката се връчва на противниковия отбор, за да я вкара в игра отвън от което и да е място зад крайната линия.

43.3.3. Ако **наказателният удар е несполучлив** и грешката е извършена от:

- **Изпълнителя на наказателния удар** или негов **съотборник** по време на изпълнение на последен или единствен наказателен удар, топката се връчва на противниковия отбор, за да я вкара в игра отвън от продължението на линията за наказателни удари, освен ако отборът на изпълнителя има право на последващо притежание на топката.
- **Противник** на изпълнителя на наказателния удар, на изпълнителя се дава право да повтори изпълнението на наказателния удар.
- **Двата отбора** по време на изпълнение на последен или единствен наказателен удар, е налице положение на спорна топка.

Чл. 44 Поправими грешки

44.1. Дефиниция

Съдиите могат да поправят грешка, ако някое правило е неволно нарушено, но само в следните игрови ситуации:

- Присъждане на неполагащ се наказателен удар (неполагащи се наказателни удари).
- Пропуск да се присъди полагащ се наказателен удар (да се присъдят полагащи се наказателни удари).
- Погрешно зачитане или анулиране на точка (точки).
- Допускане на друг състезател, а не определеният от правилата да изпълни наказателен удар (наказателни удари).

44.2. Процедура

- 44.2.1. За да бъдат поправими, гореизброените грешки трябва да бъдат установени от съдиите, от комисаря, ако присъства такъв или от секретарския апарат, преди топката да стане жива след първата мъртва топка, последвала пускането на часовника за игра след извършване на грешката.
- 44.2.2. Съдия може да спре играта незабавно след откриване на поправимата грешка, ако с това не причинява загуба на предимство за някой отбор.
- 44.2.3. Всички отсъдени нарушения, отбелязани точки, изтекло време и всички допълнителни дейности, които са станали след извършването на грешката и преди откриването ѝ, остават валидни.
- 44.2.4. След поправянето на грешката играта се възобновява от мястото, където е била прекъсната за поправяне на грешката, освен ако друго е предписано в правилата. Топката се дава на отбора, на който е било присъдено владението ѝ в момента на прекъсването на играта за поправянето на грешката.
- 44.2.5. След като грешка, която все още е поправима, е била открита и:
- Ако състезателят, свързан с поправянето на грешката, се намира на отборната скамейка, след като е бил редовно заменен, той трябва отново да влезе на игралното поле, за да участва в поправянето на грешката, като в този момент той става състезател.
След завършване на поправянето той може да остане в игра, освен ако отново е поискана редовна смяна, при което той може да напусне игралното поле.
 - Ако състезателят е бил заменен поради нараняване, извършване на 5 нарушения или дисквалификация, неговият заместник трябва да участва в поправянето на грешката.
- 44.2.6. Поправими грешки не може да бъдат поправяни, след като старши съдията е подписал протокола.
- 44.2.7. Каквато и да е грешка при воденето на протокола, при измерване на времето за игра и при действията с часовника за стрелба, засягаща резултата, броя на нарушенията, броя на едноминутните прекъсвания или изтекло или пропуснато време на часовника за игра или часовника за стрелба, може да бъде поправена от съдиите по всяко време, преди старши съдията да подпише протокола.

44.3. Специална процедура

- 44.3.1. Присъждане на неполагащ се наказателен удар (неполагащи се наказателни удари). Наказателният удар (наказателните удари), изпълнен(и) като резултат от грешката, се анулира(т) и играта се подновява, както следва:

- Ако часовникът за игра не е пуснат след грешката, топката се връчва за вкарването ѝ в игра отвън от продължението на линията за наказателни удари на отбора, чиито наказателни удари са анулирани.
- Ако часовникът за игра е пуснат след грешката и:
 - Отборът във владение на топката или на който е присъдено владението на топката по време на откриване на грешката е същият отбор, който е бил във владение на топката по време на извършването на грешката или
 - Никой отбор не е във владение на топката по време на откриването на грешката, топката се предава на отбора, на който е присъдено владението на топката по време на извършването на грешката.
- Ако часовникът за игра е пуснат след грешката и по време на откриването на грешката отборът във владение на топката или на който е присъдено владението на топката е противниковият отбор на отбора, който е бил във владение на топката по време на извършването на грешката, налице е положение на спорна топка.
- Ако часовникът за игра е пуснат след грешката и по време на откриването на грешката е отсъдено нарушение, включващо изпълнение на наказателен удар (наказателни удари), то наказателният удар (наказателните удари) се администрира(т) и топката се дава за вкарване в игра отвън от отбора, който е бил в нейно владение по време на извършването на грешката.

44.3.2. Пропуск да се присъди полагащ се наказателен удар (да се присъдят полагащи се наказателни удари).

- Ако няма промяна във владението на топката след извършването на грешката, след поправянето ѝ играта се възобновява като след всеки наказателен удар.
- Ако същият отбор, на който погрешно е връчена топката за вкарването ѝ в игра отвън, отбележи кош, грешката се пренебрегва.

44.3.3. Допускане на друг състезател, а не определеният от правилата да изпълни наказателен удар (наказателни удари).

Изпълненият наказателен удар (изпълнените наказателни удари), както и притежанието на топката, ако е част от санкцията, се анулира(т) и топката се предава на противниковия отбор за вкарване в игра отвън от продължението на линията за наказателни удари, освен ако остават за администриране санкции за други нарушения на правилата.

ПРАВИЛО ОСЕМ – СЪДИИ, СЕКРЕТАРСКИ АПАРАТ, КОМИСАР – ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 45 Съдии, секретарски апарат и комисар

- 45.1. **Съдиите** са старши съдия и 1 съдия или 2-ма съдии. Те са подпомагани от секретарския апарат и от комисар, ако присъства такъв.
- 45.2. **Секретарският апарат** се състои от секретар, помощник-секретар, времеизмервач и времеизмервач на часовника за стрелба.
- 45.3. **Комисарят** седи между секретаря и времеизмервача. Основните му задължения по време на срещата са да наблюдава работата на секретарския апарат и да подпомага старши съдията и съдията (съдиите) за нормалното протичане на срещата.
- 45.4. Съдиите на дадена среща не трябва да бъдат свързани по какъвто и да е начин с някой от отборите на игралното поле.
- 45.5. **Съдиите, секретарският апарат и комисарят трябва да ръководят срещата в съответствие с тези правила и нямат право да ги променят.**
- 45.6. Униформата на съдиите се състои от съдийска фланелка, дълги черни панталони, черни чорапи и черни баскетболни обувки.
- 45.7. Съдиите и секретарският апарат трябва да бъдат облечени униформено.

Чл. 46 Старши съдия – права и задължения

Старши съдията:

- 46.1. Трябва да провери и одобри всички съоръжения, които ще се използват по време на срещата.
- 46.2. Трябва да определи официалния часовник за игра, часовника за стрелба, хронометъра и да одобри състава на секретарския апарат.
- 46.3. Трябва да избере топка за игра от най-малко 2 употребявани топки, предоставени от отбора-домакин. Ако никоя от тях не е подходяща за топка за игра, той може да избере най-подходящата топка от всички налични.
- 46.4. Трябва да не позволи на никой състезател да носи предмети, които могат да причинят нараняване на други състезатели.
- 46.5. Трябва да изпълни спорна топка за начало на първия период и да върчи топката за вкарването ѝ в игра отвън според стрелката за алтернативно притежание за начало на всички други периоди.

- 46.6. Има право да спре срещата, когато условията го налагат.
- 46.7. Има право да присъди служебна загуба за един отбор.
- 46.8. Трябва да провери внимателно протокола след края на игралното време и по всяко време, когато счита, че това е необходимо.
- 46.9. Трябва да одобри и подпише протокола в края на игралното време, **приключвайки** администрирането на срещата от съдиите и **връзката** им с нея. **Правата** на съдиите **започват**, когато те излязат на игралното поле 20 минути преди определения начален час на срещата и **приключват**, когато прозвучи сигналът на часовника за игра за края на игралното време, утвърдено от съдиите.
- 46.10. Трябва да запише на обратната страна на протокола, преди да го подпише, ако е налице:
- Служебна загуба или дисквалифициращо нарушение,
 - Неспортсменско поведение на състезатели или персонала на отборната скамейка, което се е случило преди периода от 20 минути преди определения начален час на срещата или в периода между края на игралното време и одобряването и подписването на протокола на срещата.
- При такъв случай старши съдията (комисарят, ако присъства такъв) трябва да изпрати подробен доклад до организаторите на състезанието.
- 46.11. Трябва да вземе крайното решение, когато това е необходимо или когато има несъгласие между съдиите. За да вземе това решение, той може да се консултира със съдията (съдиите), комисаря, ако присъства такъв и/или секретарския апарат.
- 46.12. Има право да одобри преди срещата и да използва **система за незабавни повторения (IRS)**, ако има такава, за да реши, преди да подпише протокола:
- в края на периода или продължението:
 - дали при сполучлива стрелба в коша от игра топката е напуснала ръцете на състезателя, преди да прозвучи сигналът на часовника за игра за края на периода.
 - дали и колко време трябва да остава на часовника за игра, ако:
 - Стрелящият състезател е излязъл извън игралното поле.
 - Е налице грешка „24 секунди“.
 - Е налице грешка „8 секунди“.
 - Е отсъдено нарушение преди края на времето за игра.
 - когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в края на четвъртия период и във всяко продължение:
 - дали при сполучлива стрелба в коша от игра топката е напуснала ръцете на състезателя, преди да прозвучи сигналът на часовника за стрелба.
 - дали при стрелба в коша от игра топката е напуснала ръцете на състезателя, преди да бъде отсъдено нарушение.
 - кой състезател е причинил излизането на топката извън игралното поле.

- по всяко време на срещата:
 - дали сполучливата стрелба в коша от игра се брои за 2 или за 3 точки.
 - с колко време трябва да бъдат коригирани часовниците, ако е налице грешка при действията на часовника за игра и/или часовника за стрелба.
 - кой състезател трябва да изпълни наказателния удар (наказателните удари).
 - кои членове на отбора и придружители на отбора са участвали по време на сбиване.

46.13. Има право да взима решения по всички въпроси, които не са специално покрити от тези правила.

Чл. 47 Съдии – права и задължения

- 47.1. Съдиите имат право да вземат решения при нарушения на правилата, извършени вътре или вън от граничните линии, включително при секретарската маса, отборните скамейки и зоните непосредствено зад liniите.
- 47.2. Съдиите дават сигнал със свирките си, когато е налице нарушаване на правилата, завърши период или когато преценят, че трябва да прекъснат играта. Съдиите не трябва да дават сигнал със свирките си след сполучлива стрелба в коша от игра, сполучлив наказателен удар или когато топката стане жива.
- 47.3. Когато взимат решения, свързани с лично съприкосновение или грешка, съдиите трябва при всички случаи да имат предвид и да балансират следните основни принципи:
- Духът и целите на правилата и нуждата да се съхранява целостта на играта.
 - Постоянство при прилагането на принципа „предимство/отнемане на предимство“. Съдиите не трябва да се стремят необосновано да нарушават непрекъснатостта на играта с цел да се накаже случайно лично съприкосновение, което нито е създадо предимство на състезателя, който го е извършил, нито е довело до загуба на предимство от противниковия отбор.
 - Постоянство в прилагането на здрав разум във всяка среща, вземайки под внимание качествата на замесените състезатели, както и тяхното отношение и поведение по време на играта.
 - Постоянство в поддържането на равновесие между контрола на играта и плавното протичане на срещата, като се проявява „усет“ за това, което участниците се стремят да постигнат и се отсъжда това, което е добро за играта.
- 47.4. Ако е подадено възражение от един от отборите, старши съдията (комисарят, ако присъства такъв) трябва в рамките на 1 час след края на игралното време да докладва за възражението на организаторите на състезанието.

- 47.5. Ако съдия е наранен или по каквато и да е причина не може да продължи да изпълнява задълженията си до 5 минути след инцидента, играта се подновява. Другият съдия (другите съдии) ще ръководи (ръководят) срещата сам (сами) до края ѝ, освен ако има възможност нараненият съдия да се замени с друг квалифициран заместващ съдия. Другият съдия (другите съдии) решава(т) въпроса за привличането му след консултация с комисаря, ако присъства такъв.
- 47.6. При всички международни срещи, когато е необходима устна комуникация, за да стане ясно съдийско отсъждане, тя трябва да бъде направена на английски език.
- 47.7. **Всеки съдия има правото да взема решения в рамките на своите задължения, но той няма право да отменя или оспорва решения, взети от другия съдия (другите съдии).**
- 47.8. **Решенията на съдиите са окончателни и не могат да бъдат оспорвани или отменяни.**

Чл. 48 Секретар и помощник-секретар – задължения

- 48.1. **Секретарят** трябва да има на разположение протокол и да записва:

- Отборите, като вписва имената и номерата на състезателите, които трябва да започнат срещата и на всички заместници, които влизат в игра. Когато има нарушаване на правилата, свързано с 5-имата състезатели, които трябва да започнат срещата, смените или номерата на състезателите, той трябва да уведоми намиращия се най-близо съдия възможно най-бързо.
- Последователното сумиране на отбелязаните точки, като вписва сполучливите кошове от игра и сполучливите наказателни удари.
- Нарушенията, отсъдени срещу всеки състезател. Секретарят трябва да уведоми съдия незабавно, когато са отсъдени 5 нарушения срещу някой състезател. Той трябва да вписва нарушенията, отсъдени срещу всеки треньор и трябва да уведоми съдия незабавно, когато треньор трябва да бъде дисквалифициран. По подобен начин, той трябва да уведоми съдия незабавно, когато състезател е извършил 2 технически нарушения или 2 неспортсменски нарушения и че той трябва да бъде дисквалифициран.
- Едноминутните прекъсвания. Той трябва да уведоми съдиите при първата възможност за едноминутно прекъсване, когато отбор е поискал такова и да уведоми треньора чрез съдия, когато треньорът няма право на повече едноминутни прекъсвания за полувремето или продължението.
- Следващото алтернативно притежание на топката чрез управляване на стрелката за алтернативно притежание. Секретарят трябва да обърне посоката на стрелката за алтернативно притежание незабавно след края на първото полувреме, тъй като за второто полувреме отборите сменят кошовете си.

- 48.2. **Секретарят** трябва също да:

- Посочва броя на извършените от всеки състезател нарушения, като вдига номерираната табелка, отговаряща на броя на нарушенията на състезателя, така че тя да бъде видима за двамата треньори.
- Поставя показателя за отборните нарушения в края на секретарската маса в близост до отборната скамейка на отбора в положението на санкция за отборни нарушения, когато топката стане жива след извършване на четвъртото отборно нарушение в период.
- Провежда смените.
- Използва своя сигнал **само** когато топката е мъртва и преди отново да е станала жива. Сигналят на секретаря **не** спира часовника за игра или срещата, нито прави топката мъртва.

48.3. **Помощник-секретарят** оперира с информационното табло и подпомага секретаря. Когато има разминаване между информационното табло и протокола, което не може да бъде разрешено, протоколът се счита за валиден и информационното табло се коригира спрямо него.

48.4. Ако е открита грешка при воденето на протокола:

- По време на срещата, секретарят трябва да изчака първата мъртва топка, преди да използва сигнала си.
- След края на времето за игра и преди подписването на протокола от старши съдията, грешката трябва да бъде коригирана, дори ако тази корекция се отразява на крайния резултат на срещата.
- След подписването на протокола от старши съдията, грешката вече не може да бъде коригирана. Старши съдията или комисарят, ако присъства такъв, трябва да изпрати подробен доклад до организаторите на състезанието.

Чл. 49 Времеизмервач – задължения

49.1. Времеизмервачът трябва да има на разположение часовник за игра и хронометър и трябва да:

- Измерва времето за игра, както и продължителността на едноминутните прекъсвания и интервалите в играта.
- Осигури сигнализирането на часовника за игра с много силен и автоматичен сигнал в края на времето за игра на период.
- Употребява всички възможни начини, за да уведоми съдиите незабавно, ако сигналят му откаже да работи или не бъде чул.
- Уведоми отборите и съдиите най-малко 3 минути преди началото на третия период.

49.2. Времеизмервачът измерва **времето за игра**, както следва:

- Пуска часовника за игра, когато:
 - По време на спорна топка тя е редовно отплесната от един от скачащите състезатели.

- След несполучлив последен или единствен наказателен удар, след който топката продължава да е жива, тя докосне или бъде докосната от състезател на игралното поле.
 - При вкарване на топката в игра отвън тя докосне или бъде редовно докосната от състезател на игралното поле.
 - Спира часовника за игра, когато:
 - Времето изтече в края на времето за игра на период, ако часовникът за игра не спира автоматично в този момент.
 - Съдия даде сигнал със свирката си, когато топката е жива.
 - Е отбелязан кош срещу отбора, който е поискал едноминутно прекъсване.
 - Е отбелязан кош от игра, когато часовникът за игра показва 2:00 минути или по-малко в четвъртия период и във всяко продължение.
 - Прозвучи сигналът на часовника за стрелба, докато отбор е във владение на топката.
- 49.3. Времеизмервачът измерва продължителността на **едноминутно прекъсване**, както следва:
- Пуска хронометъра незабавно, когато съдията даде сигнал със свирката си и покаже жеста за едноминутно прекъсване.
 - Задейства сигнала си, когато изтекат 50 секунди от едноминутното прекъсване.
 - Задейства сигнала си, когато едноминутното прекъсване завърши.
- 49.4. Времеизмервачът измерва продължителността на **интервал в играта**, както следва:
- Пуска хронометъра незабавно, когато предходният период завърши.
 - Задейства сигнала си преди първия и третия период, когато остават 3 минути и 1.5 минути до началото на периода.
 - Задейства сигнала си преди втория и четвъртия период и преди всяко продължение, когато остават 30 секунди до началото на периода или продължението.
 - Задейства сигнала си и едновременно с това спира хронометъра незабавно след завършването на интервал в играта.

Чл. 50 Времеизмервач на часовника за стрелба – задължения

Времеизмервачът на часовника за стрелба трябва да има на разположение часовник за стрелба, който трябва да бъде:

- 50.1. **Пускан или пускан отново**, когато:
- На игралното поле отбор овладее жива топка. След това, обикновеното докосване на топката от противник не причинява започването на нов период за стрелба, ако същият отбор остане във владение на топката.
 - При вкарване на топката в игра отвън тя докосне или бъде редовно докосната от който и да е състезател на игралното поле.

50.2. **Спиран, но не и връщан**, когато същият отбор, който преди това е бил във владение на топката, трябва да я вкара в игра отвън поради:

- Излизане на топката извън игралното поле.
- Нараняване на състезател от същия отбор.
- Положение на спорна топка.
- Двойно нарушение.
- Взаимно унищожаване на еднакви санцкии срещу двата отбора.

50.3. **Спиран и връщан на 24 секунди** без показания на монитора, когато:

- Топката правилно влезе в кош.
- Топката докосне обръча на противниковия кош (освен ако топката заседне между обръча и табло) и е овладяна от отбора, който не е бил във владение на топката, преди тя да докосне обръча.
- Отборът трябва да вкара топката в игра отвън от задното поле, защото:
 - Е отсъдено нарушение или грешка.
 - Играта е спряна поради действие, което не е свързано с отбора, който е във владение на топката.
 - Играта е спряна поради действие, което не е свързано с нито един от отборите, освен ако с това би се отнело някакво предимство на противниковия отбор.
- На отбора е присъдено изпълнение на наказателен удар (наказателни удари).
- Нарушаването на правилата е извършено от отбора във владение на топката.

50.4. **Спиран, но не и връщан на 24 секунди**, когато на часовника за стрелба има 14 секунди или повече и същият отбор, който е бил във владение на топката, трябва да вкара топката в игра отвън от предното си поле, защото:

- Е отсъдено нарушение или грешка.
- Играта е спряна поради действие, което не е свързано с отбора, който е във владение на топката.
- Играта е спряна поради действие, което не е свързано с нито един от отборите, освен ако с това би се отнело някакво предимство на противниковия отбор.

50.5. **Спиран и връщан на 14 секунди**, когато:

- На часовника за стрелба има 13 секунди или по-малко и същият отбор, който е бил във владение на топката, трябва да вкара топката в игра отвън от предното си поле, защото:
 - Е отсъдено нарушение или грешка.
 - Играта е спряна поради действие, което не е свързано с отбора, който е във владение на топката.
 - Играта е спряна поради действие, което не е свързано с нито един от отборите, освен ако с това би се отнело някакво предимство на противниковия отбор.

- Топката докосне обръча при несполучлива стрелба в коша от игра, при несполучлив последен или единствен наказателен удар или при подаване и след това отборът, който отново овладее топката, е същият отбор, който е бил във владение на топката, преди тя да докосне обръча.

50.6. **Изключван**, след като топката стане мъртва и часовникът за игра бъде спрял в който и да е период, когато има ново владение на топката за някой отбор и остават по-малко от 14 секунди на часовника за игра.

Сигналът на часовника за стрелба не спира часовника за игра или срещата, нито прави топката мъртва, освен ако отбор е във владение на топката.

А – СЪДИЙСКИ ЖЕСТОВЕ

- A.1. Жестовите с ръце, илюстрирани в тези правила, са единствените официални жестове.
- A.2. При докладване на секретарската маса е строго препоръчително комуникацията да се осъществява и устно (за международни срещи на английски език).
- A.3. Важно е секретарският апарат да е запознат с тези жестове.

Жестове, свързани с часовника за игра

СПИРАНЕ НА
ЧАСОВНИКА

Отваряне на длан

СПИРАНЕ НА
ЧАСОВНИКА ЗА
НАРУШЕНИЕ

Свиване в юмрук

ПУСКАНЕ НА
ЧАСОВНИКА

Разсичане с ръка

Отбелязване на точки

1 ТОЧКА

Отпускане на 1 пръст
от китката

2 ТОЧКИ

Отпускане на 2 пръста
от китката

3 ТОЧКИ

Изпъване на 3 пръста
Едната ръка: Опит
Двете ръце: Сполучив

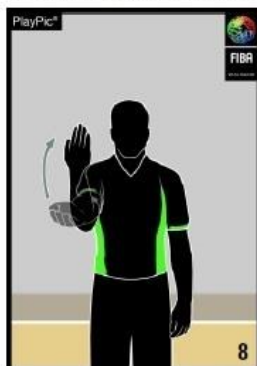
Смени и едноминутни прекъсвания

СМЯНА

Кръстосване на ръцете

ПОКАНА ЗА ВЛИЗАНЕ

Махане към тялото
с отворена длан

ЕДНОМИНУТНО ПРЕКЪСВАНЕ

Образуване на буквата
"Т" с показалец

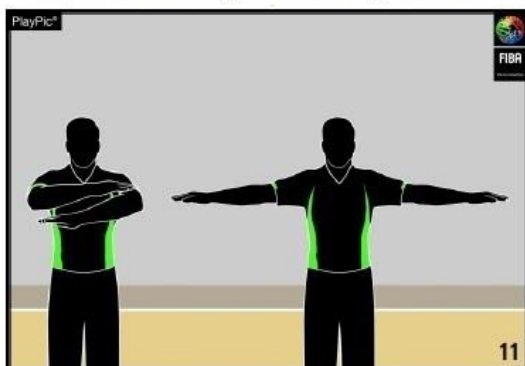
МЕДИЙНО ПРЕКЪСВАНЕ

Разперване на ръцете
със свити юмруци

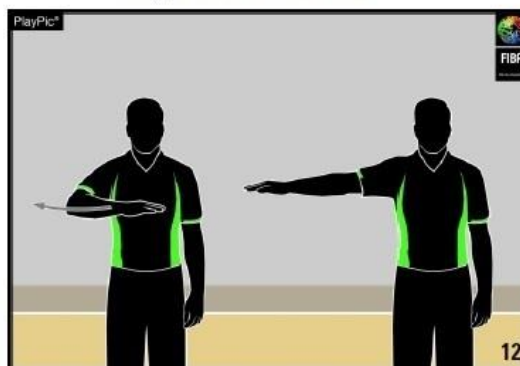
Уведомителни

ОТМЕНЯ СЕ КОШ, ОТМЕНЯ СЕ ДЕЙСТВИЕ

Еднократно ножично движение
пред гърдите

ВИДИМО ОТБРОЯВАНЕ

Броење и движение с дланта

КОМУНИКАЦИЯ

Вдигане на палец

НОВ ПЕРИОД НА
ЧАСОВНИКА ЗА СТРЕЛБА

Въртене на ръката
с изпънат показалец

ПОСОКА НА ИГРАТА
И/ИЛИ
ТОПКА, НАПУСНАЛА
ИГРАЛНОТО ПОЛЕ

Сочене в посоката
на игра с ръка,
успоредна на
страничните линии

ЗАДЪРЖАНА ТОПКА/
ПОЛОЖЕНИЕ НА
СПОРНА ТОПКА

Вдигане на палци,
последвано от сочене в
посоката на игра според
стрелката за алтернативно
притежание на топката

Грешки

КРАЧКИ

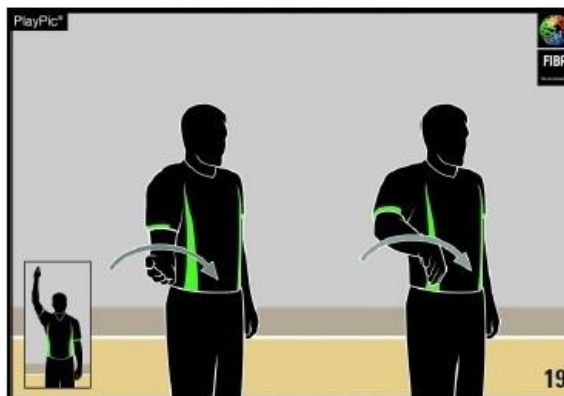
Въртене на юмруци

НЕПРАВИЛЕН ДРИБЪЛ: ДВОЕН ДРИБЪЛ

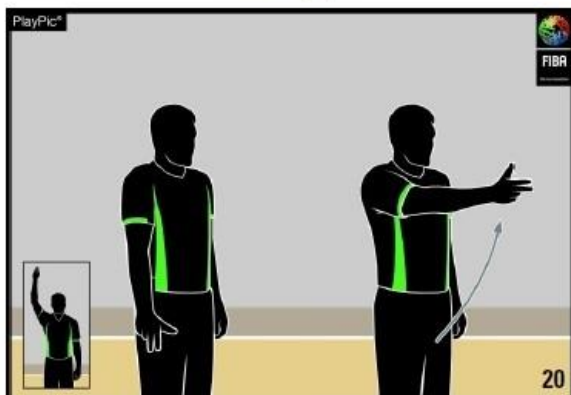
Тупкащо движение
с длан

НЕПРАВИЛЕН ДРИБЪЛ: НОСЕНЕ НА ТОПКАТА

Полунавъртане с длан

3 СЕКУНДИ

Протягане на ръката и
показване на 3 пръста

5 СЕКУНДИ

Показване на 5 пръста

8 СЕКУНДИ

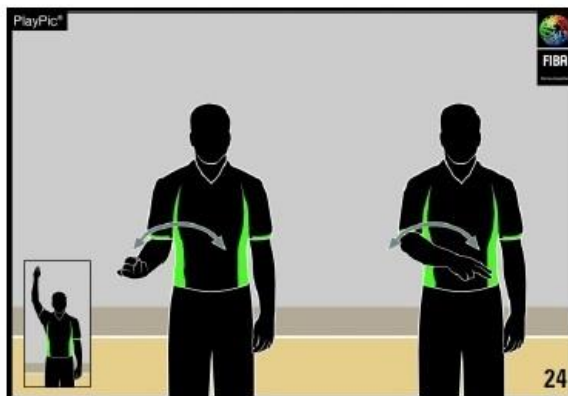
Показване на 8 пръста

24 СЕКУНДИ

Докосване на рамото с пръсти

ТОПКА, ВЪРНАТА В ЗАДНО ПОЛЕ

Махане с ръка пред тялото

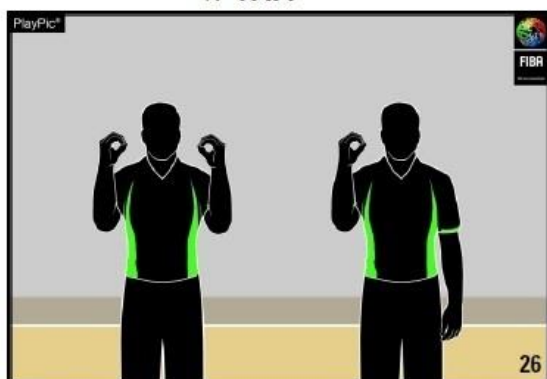
УМИШЛЕНА ИГРА С КРАК

Сочене към крака

Номера на състезателите

№ 00 и 0

Показва се номер 0
с двете ръце

Показва се номер 0
с дясната ръка

№ 1 - 5

Показва се номер от
1 до 5 с дясната ръка

№ 6 - 10

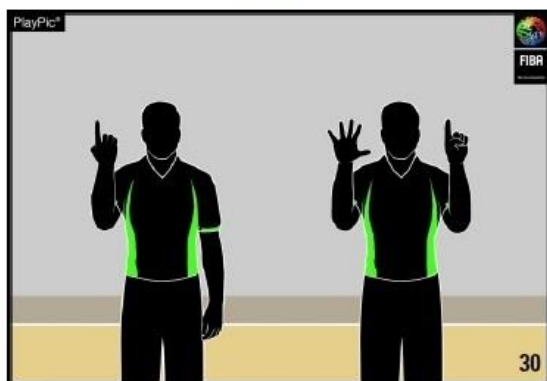
Показва се номер 5 с
дясната ръка, а с лявата
се показва номер от 1 до 5

№ 11 - 15

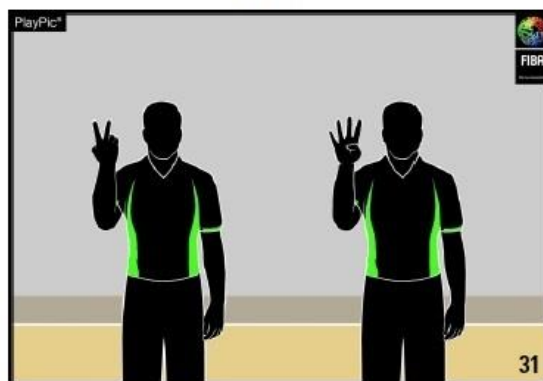
Дясната ръка е свита
в юмрук, а с лявата се
показва номер от 1 до 5

№ 16

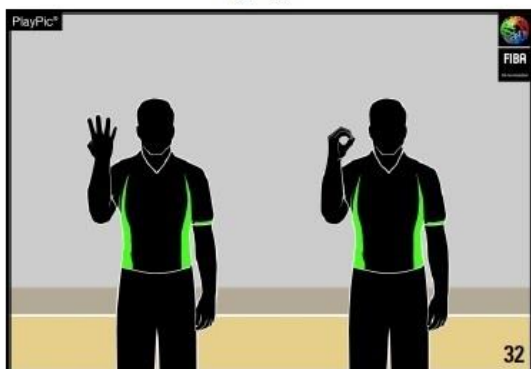
Първо с обърната ръка се показва номер 1 за
цифрата на десетиците, а след това с отворени
ръце се показва номер 6 за цифрата на единиците

№ 24

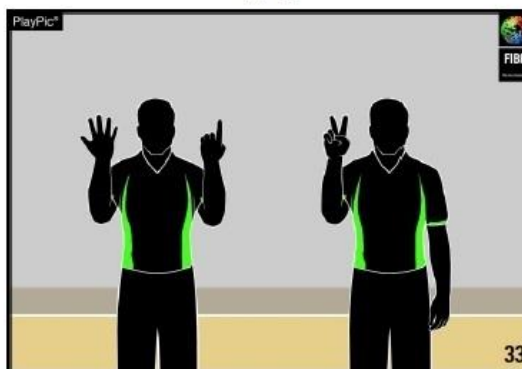
Първо с обърната ръка се показва номер 2 за
цифрата на десетиците, а след това с отворена
ръка се показва номер 4 за цифрата на единиците

№ 40

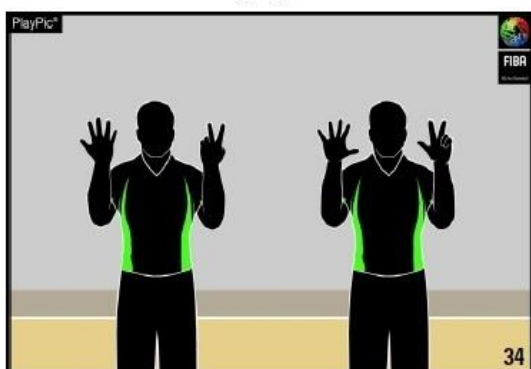
Първо с обърната ръка се показва номер 4 за цифрата на десетиците, а след това с отворена ръка се показва номер 0 за цифрата на единиците

№ 62

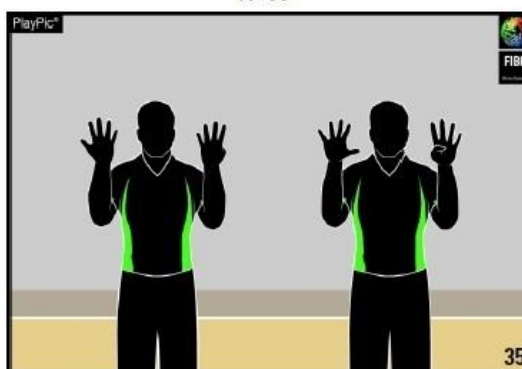
Първо с обърнати ръце се показва номер 6 за цифрата на десетиците, а след това с отворена ръка се показва номер 2 за цифрата на единиците

№ 78

Първо с обърнати ръце се показва номер 7 за цифрата на десетиците, а след това с отворени ръце се показва номер 8 за цифрата на единиците

№ 99

Първо с обърнати ръце се показва номер 9 за цифрата на десетиците, а след това с отворени ръце се показва номер 9 за цифрата на единиците

Видове нарушения

ЗАДЪРЖАНЕ

Хващане на китката надолу

БЛОКИРАНЕ (ЗАЩИТА), НЕПРАВИЛЕН ЗАСЛОН (НАПАДЕНИЕ)

Поставяне на двете ръце на бедрата

БУТАНЕ ИЛИ ВРЪХЛИТАНЕ БЕЗ ТОПКА

Имитиране на бутане

ПРОДЪЛЖИТЕЛНО СЪПРИКОСНОВЕНИЕ С РЪКА

Хващане на дланта и движение напред

НЕПРАВИЛНА УПОТРЕБА
НА РЪЦЕ

Удар по китката

ВРЪХЛИТАНЕ
С ТОПКА

Удар със свит юмрук
по отворена длан

НЕПРАВИЛНО
СЪПРИКОСНОВЕНИЕ
С ПРОТИВНИКОВА РЪКА

Удар с дланта по
другата ръка

ПРЕКОМЕРНО
РАЗМАХВАНЕ
НА ЛАКЪТ

Замахване с
лакът назад

УДАР ПО
ГЛАВАТА

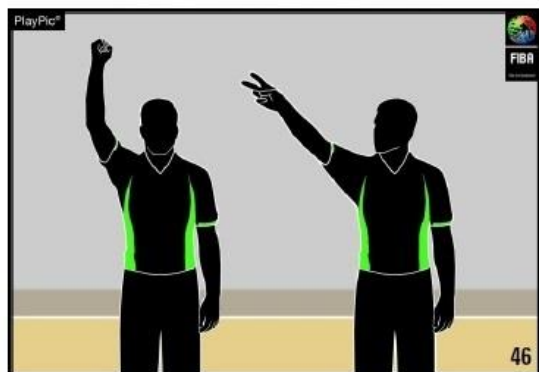
Имитиране на
съприкосновение
с главата

НАРУШЕНИЕ НА ОТБОРА
ВЪВ ВЛАДЕНИЕ НА ТОПКАТА

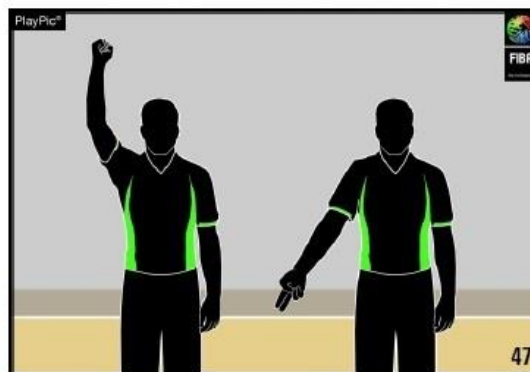
Сочене със свит юмрук
към коша на отбора,
извършил нарушението

НАРУШЕНИЕ, ИЗВЪРШЕНО ПРИ
ПОЛОЖЕНИЕ НА СТРЕЛБА

Една ръка в свит юмрук, последвана от
показване на броя наказателни удари

НАРУШЕНИЕ, ИЗВЪРШЕНО НЕ ПРИ
ПОЛОЖЕНИЕ НА СТРЕЛБА

Една ръка в свит юмрук, последвана от
сочене към пода

Специални нарушения

ДВОЙНО НАРУШЕНИЕ

Махане със свити юмруци
на двете ръце

ТЕХНИЧЕСКО НАРУШЕНИЕ

Образуване на буквата
"Т" с длани

НЕСПОРТСМЕНСКО НАРУШЕНИЕ

Хващане на китката
нагоре

ДИСКВАЛИФИЦИРАЩО НАРУШЕНИЕ

Свиване на двете
ръце в юмруци

Администриране на санкции за нарушения

Докладване на масата

СЛЕД НАРУШЕНИЕ БЕЗ
НАКАЗАТЕЛЕН УДАР
(НАКАЗАТЕЛНИ УДАРИ)

Сочене в посоката на
игра с ръка, успоредна
на страничните линии

СЛЕД НАРУШЕНИЕ НА
ОТБОРА ВЪВ ВЛАДЕНИЕ
НА ТОПКАТА

Сочене в посоката на
игра със свита в юмрук
ръка, успоредна на
страничните линии

1 НАКАЗАТЕЛЕН УДАР

Вдигане на 1 пръст

2 НАКАЗАТЕЛНИ УДАРА

Вдигане на 2 пръста

3 НАКАЗАТЕЛНИ УДАРА

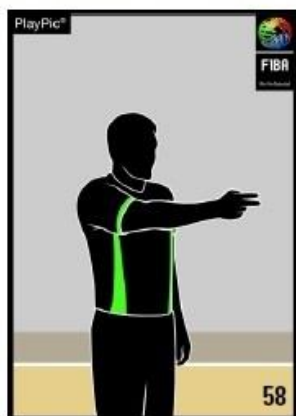
Вдигане на 3 пръста

Администриране на наказателни удари - Активен съдия (Водещ)

1 НАКАЗАТЕЛЕН УДАР 2 НАКАЗАТЕЛНИ УДАРА 3 НАКАЗАТЕЛНИ УДАРА

1 пръст хоризонтално

2 пръста хоризонтално

3 пръста хоризонтално

Администриране на наказателни удари - Пасивен съдия (Следващ и централен)

1 НАКАЗАТЕЛЕН УДАР 2 НАКАЗАТЕЛНИ УДАРА 3 НАКАЗАТЕЛНИ УДАРА

Показалец

Прибрани пръсти
на двете ръце

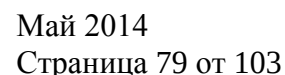
По 3 изпънати пръста
на двете ръце

Фигура 7. Съдийски жестове

Б – ПРОТОКОЛ

[illegible]

Фигура 8. Протокол - международен

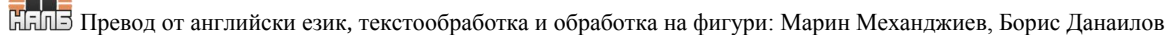

Отбор Б

Помощник-треньор

Краен резултат Отбор А ____ Отбор Б ____
Отбор-победител _____

Фигура 8а. Протокол - български

Б.1. Протоколът, показан на Фигура 8, е този, одобрен от Техническата комисия на ФИБА.

Б.2. Той се състои от 1 оригинал и 3 копия на хартия в различни цветове. Оригиналът, който е на бяла хартия, е предназначен за ФИБА. Първото копие, което е на синя хартия, е за организаторите на състезанието, второто копие е на розова хартия и е за победилия отбор, а последното копие е на жълта хартия и е за победения отбор.

Забележка: 1. Препоръчва се секретарят да използва 2 химикалки с различен цвят, една за първия и третия период и друга за втория и четвъртия период.
2. Протоколът може да бъде подготвен и попълнен електронно.

Б.3. **Най-малко 20 минути преди обявения начален час на срещата** секретарят трябва да подготви протокола по следния начин:

Б.3.1. Той попълва имената на 2-та отбора в полето, разположено в най-горната част на протокола. **Отбор „А“** винаги трябва да е местният отбор (отборът-домакин) или в случаи на турнири или състезания на неутрален терен – отборът, записан първи в програмата. Другият отбор е **отбор „Б“**.

Б.3.2. След това секретарят нанася:

- Името на състезанието.
- Поредния номер на срещата.
- Датата, часа и мястото на срещата.
- Имената на старши съдията и на съдията (съдиите).

FEDERATION INTERNATIONALE DE BASKETBALL
INTERNATIONAL BASKETBALL FEDERATION
SCORESHEET

Team A **HOOPERS**

Team B **POINTERS**

Competition	WCM	Date	20.11.2004	Time	20:00	Referee	WALTON, M.
Game No.	5	Place	GENEVA	Umpire 1	CHANG, Y.	Umpire 2	BARTOK, K.

Фигура 9. Горна част на протокола - международен

НАЦИОНАЛНА АМАТЪОРСКА ЛИГА ПО БАСКЕТБОЛ
ПРОТОКОЛ

Отбор А **СТРАНДЖА**

Отбор Б **САКАР**

Състезание	НАЛБ	Дата	20.11.2004 г.	Час	20:00	Старши съдия	ДИМИТРОВ, А.
Среща №	106	Място	МАЛКО ТЪРНОВО	Съдия 1	ПАВЛОВ, И.	Съдия 2	ИВАНОВ, Д.

Фигура 9а. Горна част на протокола - български

Б.3.3. Отбор „А“ заема горната част на протокола, а отбор „Б“ – долната част.

Б.3.3.1. В първата колона секретарят вписва номера (последните 3 цифри) на лиценза на всеки състезател. При турнири номерът на лиценза на състезателя се нанася само в първата среща, изиграна от отбора му.

Б.3.3.2. Във втората колона секретарят вписва фамилията и инициала на името на всеки състезател в последователността на номерата на фланелките, всичко с ГЛАВНИ ПЕЧАТНИ букви, като използва списъка на членовете на отбора, предоставен от треньора или от негов представител. Капитанът на отбора се отбелязва чрез вписване на (КАП) непосредствено след името му.

Б.3.3.3. Ако отборът представи по-малко от 12 състезатели, секретарят нанася линия (линии) в последното празно място (последните празни места).

Б.3.4. Най-отдолу на раздела на всеки отбор секретарят отбелязва (с ГЛАВНИ ПЕЧАТНИ букви) имената на треньора и на помощник-треньора на отбора.

Б.4. Най-малко 10 минути преди определения начален час на срещата двамата треньори трябва да:

Б.4.1. Потвърдят съгласието си с имената и съответстващите номера на членовете на отбора си.

Б.4.2. Потвърдят имената на треньора и на помощник-треньора.

Б.4.3. Обявят 5-имата състезатели, които ще започнат срещата чрез нанасяне на малък знак „х“ след имената на състезателите в колоната „В игра“.

Б.4.4. Подпишат протокола.

Треньорът на отбор „А“ трябва първи да представи тази информация.

Б.5. В началото на срещата секретарят загражда с кръгче малките знаци „х“ на 5-имата състезатели от всеки отбор, започващи срещата.

Б.6. По време на срещата секретарят отбелязва с малък знак „х“ (без да го загражда с кръгче) в колоната „В игра“, когато заместник влезе за първи път в игра като състезател.

Time-outs		Team fouls	
7	Period ①	①	②
9 10	Period ③	③	④
	Extra periods		

Licence no.	Players	No.	Player in	Fouls				
				1	2	3	4	5
001	MAYER, F.	5	⊗	P ₂				
002	JONES, M.	8	⊗	P	P	P ₂		
003	SMITH, E.	9	⊗	P ₂	U ₂	P	P ₁	—
004	FRANK, Y.	12	×	T ₁	U ₂			
010	NANCE, L.	18	⊗	P	P	U ₁		
012	KING, H. (CAP)	22	⊗	P ₁	P			
014	WONG, P.	24						
015	RUSH, S.	25	×	P ₃	P ₂			
021	MARTINEZ, M.	33	×	T ₁	P	P ₂	T ₁	GD
022	SANCHES, N.	42	×	P ₂	P ₂	U ₂	P	U ₂ GD
024	MANOS, K.	55	×	P ₂	D ₂			
Coach	LOOR, A.					C ₁	B ₁	—
Assistant Coach	MONTA, B.							

Фигура 10. Отборни състави в протокола - международен

Едноминутни прекъсвания		Отборни нарушения	
7	Период ①		②
9 10	Период ③		④
	Продължения		

Липсва №	Състезатели	№	В игра	Нарушения				
				1	2	3	4	5
001	ИВАНОВ, И.	5		P ₂				
002	ПЕТРОВ, К.	8		P	P	P ₂		
003	ДИМИТРОВ, С.	9		P ₂	U ₂	P	P ₁	
004	ТРИФОНОВ, М.	12		T ₁	U ₂			
010	АНГЕЛОВ, Б.	18		P	P	U ₁		
012	ИЛИЕВ, В. (КАП)	22		P ₁	P			
014	ГРОЗДАНОВ, Т.	24						
015	СТЕФАНОВ, Д.	25		P ₃	P ₂			
021	ХРИСТОВ, Ж.	33		T ₁	P	P ₂	T ₁	GD
022	ПАВЛОВ, М.	42		P ₂	P ₂	U ₂	P	U ₂ GD
024	АЛЕКСАНДРОВ, А.	55		P ₂	D ₂			
Треньор		СТЕФАНОВ, Г.			C ₁	B ₁		
Помощник-треньор		ЙОРДАНОВ, Е.						

Фигура 10а. Отборни състави в протокола - български

Б.7. Едноминутни прекъсвания

- Б.7.1. Отбелязването на едноминутно прекъсване става чрез записване на съответната минута от игралното време от периода или от продължението в съответните квадратчета под името на съответния отбор.
- Б.7.2. В края на всяко полувреме или продължение неизползваните за едноминутни прекъсвания квадратчета се зачертават с 2 успоредни хоризонтални линии. Ако отборът не вземе първото си едноминутно прекъсване преди последните 2 минути на второто полувреме, секретарят трябва да зачертае с 2 хоризонтални линии първото квадратче за второто полувреме на отбора.

Б.8. Нарушения

- Б.8.1. Нарушенията на състезателите могат да бъдат лични, технически, неспортсменски или дисквалифициращи и се вписват на името на състезателя.
- Б.8.2. Нарушенията на персонала на отборната скамейка могат да бъдат технически или дисквалифициращи и се вписват на името на треньора.
- Б.8.3. Всички нарушения се вписват, както следва:
- Б.8.3.1. Лично нарушение се отбелязва с буквата „Р“.
- Б.8.3.2. Техническо нарушение на състезател се отбелязва с буквата „Т“. Второ техническо нарушение на състезател също се отбелязва с буквата „Т“, последвана от „GD“ за игровата дисквалификация в следващото място.
- Б.8.3.3. Техническо нарушение за лично неспортсменско поведение на треньора се отбелязва с буквата „С“. Второ подобно нарушение също се отбелязва с буквата „С“, последвана от „GD“ в следващото място.
- Б.8.3.4. Техническо нарушение на треньора поради каквато и да е друга причина се отбелязва с буквата „В“. Трето техническо нарушение (едно от тях може да бъде „С“) се отбелязва с буквата „В“ или „С“, последвана от „GD“ в следващото място.
- Б.8.3.5. Неспортсменско нарушение на състезател се отбелязва с буквата „U“. Второ неспортсменско нарушение също се отбелязва с буквата „U“, последвана от „GD“ в следващото място.
- Б.8.3.6. Дисквалифициращо нарушение се отбелязва с буквата „D“.
- Б.8.3.7. Всяко нарушение, включващо изпълнение на наказателен удар (наказателни удари), се отбелязва с добавяне на съответния брой наказателни удари (1, 2 или 3) след буквата „Р“, „Т“, „С“, „В“, „U“ или „D“.
- Б.8.3.8. Всички нарушения, отсъдени срещу двата отбора, които водят до еднакви наказания, унищожавачи се взаимно съгласно Чл. 42, се отбелязват с прибавянето на малка буква „с“ след буквата „Р“, „Т“, „С“, „В“, „U“ или „D“.
- Б.8.3.9. В края на всеки период секретарят нанася дебела линия между квадратчетата, които са използвани и тези, които още не са използвани.
В края на срещата секретарят нанася дебела хоризонтална линия през всички неизползвани квадратчета.

Б.8.3.10. Примери за дисквалифициращи нарушения на персонала на отборната скамейка:

Дисквалифициращо нарушение срещу заместник се отбелязва, както следва:

001	MAYER, F.	5	×	D				
-----	-----------	---	---	---	--	--	--	--

И

Coach	LOOR, A.	B ₁		
Assistant Coach	MONTA, B.			

Дисквалифициращо нарушение срещу помощник-треньор се отбелязва, както следва:

Coach	LOOR, A.	B ₁		
Assistant Coach	MONTA, B.	D		

Дисквалифициращо нарушение срещу отстранен състезател след петото му нарушение се отбелязва, както следва:

015	RUSH, S.	25	×	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	D
-----	----------	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

И

Coach	LOOR, A.	B ₁		
Assistant Coach	MONTA, B.			

Б.8.3.11. Примери за дисквалифициращи нарушения (Сбиване):

Дисквалифициращи нарушения срещу персонала на отборната скамейка, отсъдени поради напускане на зоната на отборната скамейка (Чл. 39), се отбелязват както е показано по-долу. Във всички останали квадратчета на дисквалифицираното лице се нанася буквата „F“.

Ако е дисквалифициран само треньорът:

Coach	LOOR, A.	D ₂	F	F
Assistant Coach	MONTA, B.			

Ако е дисквалифициран само помощник-треньорът:

Coach	LOOR, A.	B ₁		
Assistant Coach	MONTA, B.	F	F	F

Ако са дисквалифицирани и треньорът, и помощник-треньорът:

Coach	LOOR, A.	D ₂	F	F
Assistant Coach	MONTA, B.	F	F	F

Ако заместникът има по-малко от 4 нарушения, буквата „F“ се вписва във всички останали свободни квадратчета:

003	SMITH, E.	9	⊗	P ₂	P ₂	F	F	F
-----	-----------	---	---	----------------	----------------	---	---	---

Ако това е петото нарушение на заместника, буквата „F“ се вписва в последното свободно квадратче:

002	JONES, M.	8	⊗	T ₁	P ₃	P ₁	P ₂	F
-----	-----------	---	---	----------------	----------------	----------------	----------------	---

Ако заместникът вече е отстранен за 5 нарушения, буквата „F“ се вписва в колоната след последното квадратче:

015	RUSH, S.	25	⊗	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	F
-----	----------	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

В допълнение към горните примери за състезателите Smith, Jones и Rush или ако е дисквалифициран придружител на отбора, се вписва и техническо нарушение:

Coch	LOOR, A.	B ₁		
Assistant Coach	MONTA, B.			

Забележка: Техническите и дисквалифициращите нарушения съгласно Чл. 39 не се броят за отборни нарушения.

Б.9. Отборни нарушения

Б.9.1. За всеки период в протокола са оставени 4 квадратчета (непосредствено под името на отбора и над имената на състезателите) за вписване на отборните нарушения.

Б.9.2. Когато състезател извърши лично, техническо, неспортсменско или дисквалифициращо нарушение, секретарят вписва нарушението срещу отбора на този състезател, като вписва голям знак „X“ в съответните оставени квадратчета.

Б.10. Текущ резултат

Б.10.1. Секретарят нанася в протокола хронологически променяния се брой на точките, отбелязани от двата отбора.

Б.10.2. В протокола на срещата има 4 колони, предвидени за текущия резултат.

Б.10.3. Всяка колона от своя страна е разделена на 4 колонки. 2-те съседни колонки отляво са предназначени за отбор „А“, а 2-те съседни колонки отдясно – за отбор „Б“. В двете централни колонки се отбелязва текущият резултат (160 точки) за всеки отбор.

Секретарят трябва:

- **Първо**, да отбележи с диагонална черта (/) всеки редовно отбелязан кош от игра и с малко запълнено кръгче (●) всеки сполучлив наказателен удар върху **новия сумарен** брой на точките за отбора, който току-що е отбелязал коша от игра или наказателния удар.
- **След това**, в съответното празно квадратче от същата страна на новия сумарен брой на точките (до новите / или ●) да нанесе номера на състезателя, отбелязал коша от игра или наказателния удар.

Б.11. Текущ резултат – Допълнителни инструкции

Б.11.1. Кош от игра за 3 точки се отбелязва, като се загражда с кръгче номерът на състезателя, който го е отбелязал.

Б.11.2. Кош, отбелязан случайно от състезател в собствения му кош, се отбелязва като реализиран от капитана на противниковия отбор на игралното поле.

Б.11.3. Точки, отбелязани без топката да е влязла в коша (Чл. 31), се отбелязват на името на състезателя, който е стрелял в коша.

Б.11.4. В края на всеки период секретарят загражда с дебело очертан кръг (○) последния сумарен брой на точките за всеки отбор и очертава дебела хоризонтална линия под тези последни точки и под номерата на състезателите, които са ги отбелязали.

Б.11.5. В началото на всеки период секретарят продължава да нанася текущия сумарен брой на точките, започвайки от мястото на прекъсването.

Б.11.6. Когато е възможно, секретарят трябва да сверява своя текущ резултат с този на информационното табло. Ако съществува различие и неговият резултат е точен, той трябва веднага да вземе мерки да се коригира резултатът на таблото. Ако има съмнение или ако единият отбор възрази на поправката, той трябва да уведоми старши съдията веднага щом топката стане мъртва и часовникът за игра бъде спрял.

А	Б
1	6
2	6
3	3
4	4
5	5
6	5
7	7
8	8
9	10
10	10
11	11
12	7
13	7
14	14
15	6
16	16
17	17
18	6
19	9
20	9
21	21
22	9
23	9
24	24
25	7
26	7
27	6
28	6
29	29
30	8
31	31
32	5
33	5
34	34
35	10
36	36
37	12
38	38
39	12
40	12

Фигура 11.
Текущ резултат

Б.12. Текущ резултат – Крайно оформяне на протокола

- Б.12.1. В края на всеки период секретарят вписва резултата от същия период в съответното оставено място в долната част на протокола на срещата.
- Б.12.2. В края на срещата секретарят очертава 2 дебели хоризонтални линии под крайния брой на точките за всеки отбор и под номерата на състезателите, които са ги отбелязали. След това с диагонални черти до края на колоната той унищожава останалите числа (текущ резултат) за всеки отбор.
- Б.12.3. След края на срещата секретарят вписва крайния резултат и името на отбора-победител.
- Б.12.4. След това секретарят вписва в протокола с главни печатни букви фамилията си, след като това бъде направено от помощник-секретаря, от времеизмервача и от времеизмервача на часовника за стрелба.
- Б.12.5. След като съдията (съдиите) се подпише (подпишат), старши съдията остава последен да одобри и подпише протокола. Това действие приключва администрирането на срещата от съдиите и връзката им с нея.

7	70	70	6
7	71	71	
7	72	72	6
	73	73	
9	74	74	
	75	75	
11	76	76	
	77	77	
	78	78	
	79	79	
	80	80	

Фигура 12.
Оформяне
на крайния
резултат

Забележка: Ако един от капитаните (КАП) подпише протокола със запазване на правото на възражение (използвайки мястото, отбелязано като „Подпис на капитана в случай на възражение“), секретарският апарат и съдията (съдиите) трябва да останат на разположение на старши съдията, докато той им разреши да напуснат.

Scorer	<u>N. MAIER</u>	Scores	Period ①	A <u>15</u>	B <u>18</u>
Assistant scorer	<u>O. SABAY</u>		Period ②	A <u>19</u>	B <u>10</u>
Timer	<u>R. LEBLANC</u>		Period ③	A <u>26</u>	B <u>19</u>
Shot clock operator	<u>K. AUSTIN</u>		Period ④	A <u>16</u>	B <u>25</u>
			Extra periods	A <u>/</u>	B <u>/</u>
Referee	<u>M. Walton</u>	Final Score	Team A <u>76</u>	Team B <u>72</u>	
Umpire 1	<u>Y. Chang</u>	Umpire 2	<u>K. Bartok</u>		
Captain's signature in case of protest		Name of winning team	<u>HOOPERS</u>		

Фигура 13. Долна част на протокола - международен

Секретар	<u>ИВАНОВА, М.</u>	Резултати	Период ①	A <u>15</u>	B <u>18</u>
Помощник-секретар	<u>ПЕТРОВА, К.</u>		Период ②	A <u>19</u>	B <u>10</u>
Времеизмервач	<u>СТОЯНОВА, Н.</u>		Период ③	A <u>26</u>	B <u>19</u>
Времеизмервач-стрелба	<u>ДИМИТРОВА, А.</u>		Период ④	A <u>16</u>	B <u>25</u>
			Продължения	A <u>/</u>	B <u>/</u>
Старши съдия	<u>M. Walton</u>	Краен резултат	Отбор А <u>76</u>	Отбор Б <u>72</u>	
Съдия 1	<u>Y. Chang</u>	Съдия 2	<u>K. Bartok</u>		
Подпис на капитана в случай на възражение		Отбор-победител	<u>СТРАНДЖА</u>		

Фигура 13а. Долна част на протокола - български

В – ПРОЦЕДУРА ЗА ВЪЗРАЖЕНИЯ

Ако по време на официално състезание на ФИБА отбор прецени, че интересите му са били сериозно накърнени от отсъждане на съдиите [старши съдията или съдията (съдиите)] или поради каквото и да е друго събитие, случило се по време на срещата, той трябва да действа по следния начин:

- В.1. Капитанът (КАП) на отбора трябва незабавно след края на срещата да уведоми старши съдията, че отборът му възражава срещу резултата от срещата, като се подпише в протокола на мястото, обозначено с „Подпис на капитана в случай на възражение“.

За да бъде валидно възражението, е необходимо официалният представител на националната федерация или на клуба да го потвърди в писмена форма. Това трябва да бъде направено не по-късно от 20 минути след края на срещата.

Подробни обяснения не са нужни. Достатъчно е да се напише: „Националната федерация (или клубът) Х прави възражение срещу резултата от срещата между отборите Х и Y“. След това той трябва като гаранция да връчи на представителя на ФИБА или на Президента на Техническата комисия сума, равностойна на CHF 1500. Националната федерация на отбора или клубът, който подава възражението, трябва в срок от 1 час след края на срещата да предаде на представителя на ФИБА или на Президента на Техническата комисия текста на възражението си.

Ако решението на Техническата комисия е в полза на възражаващия отбор, сумата-гаранция се връща.

- В.2. Старши съдията трябва не по-късно от 1 час след завършване на срещата да докладва за инцидента, който е довел до възражението на представителя на ФИБА или на Президента на Техническата комисия.

- В.3. Ако националната федерация на отбора или клубът, които са подали възражението или тази на противниковия отбор или противниковия клуб не са съгласни с решението на Техническата комисия, те могат да подадат възражение до комисията „Жури д'апел“.

За да бъде прието възражението, то трябва да бъде представено в писмена форма не по-късно от 20 минути след обявяването на решението на Техническата комисия, като за гаранция се внася сумата от CHF 3000.

Ако решението на „Жури д'апел“ е в полза на възражаващия отбор, сумата-гаранция се връща.

- В.4. Видеоматериали, филми, снимки и всякаква визуална, електронна, дигитална или друга техника могат да бъдат използвани за определяне на отговорността при дисциплинарни прояви или за образователни (тренировъчни) цели само след края на срещата.

Г – КЛАСИРАНЕ НА ОТБОРИТЕ

Г.1. Процедура

- Г.1.1. Отборите се класират според получения точков актив от победи и загуби, а именно 2 точки за всяка спечелена среща, 1 точка за всяка загубена среща (включително и за загуба поради недостиг на състезатели) и 0 точки за служебна загуба.
- Г.1.2. Процедурата се прилага, когато всеки отбор е играл само 1 среща срещу всеки отбор в групата (единичен турнир), както и когато всеки отбор е играл 2 или повече срещи срещу всеки отбор в групата (лига с домакинства и гостувания или повече турнири).
- Г.1.3. Ако 2 или повече отбора в класирането имат еднакъв точков актив от всички срещи в групата, срещата (срещите) между тези 2 или повече отбора определят класирането. Ако тези 2 или повече отбора имат еднакъв точков актив от срещите помежду си, се прилагат следните критерии в дадената последователност:
- По-добра точкова разлика от срещите помежду им;
 - Повече отбелязани точки в срещите помежду им;
 - По-добра точкова разлика от всички срещи в групата;
 - Повече отбелязани точки във всички срещи в групата.
- Ако след тези критерии все още не може да се определи класиране, то се определя чрез жребий.
- Г.1.4. Ако при който и да е етап от прилагане на критериите един или повече отбори могат да бъдат класирани, процедурата в Г.1.3 се повтаря отначало за всички отбори, чието класиране все още не е определено.

Г.2. Примери

Г.2.1. Пример 1

А с/у Б	100 – 55	Б с/у В	100 – 95
А с/у В	90 – 85	Б с/у Г	80 – 75
А с/у Г	75 – 80	В с/у Г	60 – 55

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	3	2	1	5	265:220	+45
Б	3	2	1	5	235:270	-35
В	3	1	2	4	240:245	-5
Г	3	1	2	4	210:215	-5

Следователно: 1ви – А – победител срещу Б 3ти – В – победител срещу Г
2ри – Б 4ти – Г

Г.2.2. Пример 2

A с/у Б 100 – 55 Б с/у В 100 – 85
A с/у В 90 – 85 Б с/у Г 75 – 80
A с/у Г 120 – 75 В с/у Г 65 – 55

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	3	3	0	6	310:215	+95
Б	3	1	2	4	230:265	-35
В	3	1	2	4	235:245	-10
Г	3	1	2	4	210:260	-50

Следователно: 1ви – А
Класиране от срещите между Б, В и Г:

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
Б	2	1	1	3	175:165	+10
В	2	1	1	3	150:155	-5
Г	2	1	1	3	135:140	-5

Следователно: 2ри – Б, 3ти – В – победител срещу Г, 4ти – Г

Г.2.3. Пример 3

A с/у Б 85 – 90 Б с/у В 100 – 95
A с/у В 55 – 100 Б с/у Г 75 – 85
A с/у Г 75 – 120 В с/у Г 65 – 55

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	3	0	3	3	215:310	-95
Б	3	2	1	5	265:265	0
В	3	2	1	5	260:210	+50
Г	3	2	1	5	260:215	+45

Следователно: 4ти – А

Класиране от срещите между Б, В и Г:

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
Б	2	1	1	3	175:180	-5
В	2	1	1	3	160:155	+5
Г	2	1	1	3	140:140	0

Следователно: 1ви – В, 2ри – Г, 3ти – В

Г.2.4. Пример 4

A с/у Б 85 – 90 Б с/у В 100 – 90
A с/у В 55 – 100 Б с/у Г 75 – 85
A с/у Г 75 – 120 В с/у Г 65 – 55

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	3	0	3	3	215:310	-95
Б	3	2	1	5	265:260	+5
В	3	2	1	5	255:210	+45
Г	3	2	1	5	260:215	+45

Следователно: 4ти – А

Класиране от срещите между Б, В и Г:

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
Б	2	1	1	3	175:175	0
В	2	1	1	3	155:155	0
Г	2	1	1	3	140:140	0

Следователно: 1ви – Б, 2ри – В, 3ти – Г

Г.2.5. Пример 5

А с/у Б 100 – 55
А с/у В 85 – 90
А с/у Г 120 – 75
А с/у Д 80 – 100
А с/у Е 85 – 80
Б с/у В 100 – 95
Б с/у Г 80 – 75
Б с/у Д 75 – 80

Б с/у Е 110 – 90
В с/у Г 55 – 60
В с/у Д 90 – 75
В с/у Е 105 – 75
Г с/у Д 70 – 45
Г с/у Е 65 – 60
Д с/у Е 75 – 80

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	5	3	2	8	470:400	+70
Б	5	3	2	8	420:440	-20
В	5	3	2	8	435:395	+40
Г	5	3	2	8	345:360	-15
Д	5	2	3	7	375:395	-20
Е	5	1	4	6	385:440	-55

Следователно: 5ти – Д, 6-ти – Е

Класиране от срещите между А, Б, В и Г:

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	3	2	1	5	305:220	+85
Б	3	2	1	5	235:270	-35
В	3	1	2	4	240:245	-5
Г	3	1	2	4	210:255	-45

Следователно: 1ви – А – победител срещу Б 3ти – Г – победител срещу В
2ри – Б 4ти – В

Г.2.6. Пример 6

А с/у Б	71 – 65	Б с/у Е	95 – 90
А с/у В	85 – 86	В с/у Г	95 – 100
А с/у Г	77 – 75	В с/у Д	82 – 75
А с/у Д	80 – 86	В с/у Е	105 – 75
А с/у Е	85 – 80	Г с/у Д	68 – 67
Б с/у В	88 – 87	Г с/у Е	65 – 60
Б с/у Г	80 – 75	Д с/у Е	80 – 75
Б с/у Д	75 – 76		

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	5	3	2	8	398:392	+6
Б	5	3	2	8	403:399	+4
В	5	3	2	8	455:423	+32
Г	5	3	2	8	383:379	+4
Д	5	3	2	8	384:380	+4
Е	5	0	5	5	380:430	-50

Следователно: 6-ти – Е

Класиране от срещите между А, Б, В, Г и Д:

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	4	2	2	6	313:312	+1
Б	4	2	2	6	308:309	-1
В	4	2	2	6	350:348	+2
Г	4	2	2	6	318:319	-1
Д	4	2	2	6	304:305	-1

Следователно: 1ви – В

2ри – А

Класиране от срещите между Б, Г и Д:

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
Б	2	1	1	3	155:151	+4
Г	2	1	1	3	143:147	-4
Д	2	1	1	3	143:143	0

Следователно: 3ти – Б, 4ти – Д, 5ти – Г

Г.2.7. Пример 7

А с/у Б	73 – 71	Б с/у Е	95 – 90
А с/у В	85 – 86	В с/у Г	95 – 96
А с/у Г	77 – 75	В с/у Д	82 – 75
А с/у Д	90 – 96	В с/у Е	105 – 75
А с/у Е	85 – 80	Г с/у Д	68 – 67
Б с/у В	88 – 87	Г с/у Е	80 – 75

Б с/у Г		80 – 79		Д с/у Е		80 – 75	
Б с/у Д		79 – 80					
Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика	
А	5	3	2	8	410:408	+2	
Б	5	3	2	8	413:409	+4	
В	5	3	2	8	455:419	+36	
Г	5	3	2	8	398:394	+4	
Д	5	3	2	8	398:394	+4	
Е	5	0	5	5	395:445	-50	

Следователно: 6-ти – Е

Класиране от срещите между А, Б, В, Г и Д:

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
А	4	2	2	6	325:328	-3
Б	4	2	2	6	318:319	-1
В	4	2	2	6	350:344	+6
Г	4	2	2	6	318:319	-1
Д	4	2	2	6	318:319	-1

Следователно: 1ви – В

5ти – А

Класиране от срещите между Б, Г и Д:

Отбор	Играни срещи	Победи	Загуби	Точки	Отбелязани и получени точки	Точкова разлика
Б	2	1	1	3	159:159	0
Г	2	1	1	3	147:147	0
Д	2	1	1	3	147:147	0

Следователно: 2ри – Б, 3ти – Г – победител срещу Д, 4ти – Д

Г.3. Допълнителна процедура

Г.3.1. Чл. Г.1 и Г.2 влизат в сила, след като всички отбори изиграят всичките си срещи в групата.

Г.3.2. Ако всички отбори все още не са изиграли всичките си срещи и 2 или повече отбора имат еднакъв точков актив, по-добрата точкова разлика от всички играни до момента срещи на тези отбори определя класирането.

Г.4. Служебна загуба

Г.4.1. Отбор, който без основателна причина не се яви в определеното за започване на срещата време или напусне игралното поле преди нейния край, губи срещата служебно и получава 0 точки за класирането.

Г.4.2. Ако този отбор запише втора служебна загуба, резултатите от всички срещи, играни от този отбор, се анулират.

Д – МЕДИЙНИ ПРЕКЪСВАНИЯ

Д.1. Дефиниция

Организаторите на всяко състезание сами решават дали ще използват медийни прекъсвания и с каква продължителност (60, 75, 90 или 100 секунди).

Д.2. Правило

- Д.2.1. Във всеки период се разрешава по 1 медийно прекъсване освен редовно полагащите се едноминутни прекъсвания. Не се разрешава използването на медийни прекъсвания в продълженията.
- Д.2.2. Първото прекъсване в даден период (отборно или медийно) трябва да бъде с времетраене от 60, 75, 90 или 100 секунди.
- Д.2.3. Времетраенето на всички други едноминутни прекъсвания в периода трябва да бъде 60 секунди.
- Д.2.4. Двата отбора имат право на по 2 едноминутни прекъсвания през първото полувреме и на по 3 едноминутни прекъсвания през второто полувреме. Тези прекъсвания могат да бъдат поискани по всяко време на срещата и времетраенето им е:
- Ако се считат за медийно прекъсване – 60, 75, 90 или 100 секунди, т.е. първото в период или
 - Ако не се считат за медийно прекъсване – 60 секунди, т.е. са поискани от който и да е отбор, след като медийното прекъсването вече е дадено.

Д.3. Процедура

- Д.3.1. В идеалния случай медийното прекъсване се взима, когато до края на периода остават 5 минути. Все пак **няма** гаранции, че това ще бъде спазено точно.
- Д.3.2. Ако никой отбор не е поискал едноминутно прекъсване преди последните 5 минути от периода, се дава медийно прекъсване при първата възможност, когато топката е мъртва и времето за игра е спряно. Това прекъсване не се вписва на името на никой от отборите.
- Д.3.3. Ако на някой от отборите е дадено едноминутно прекъсване преди последните 5 минути от периода, това прекъсване се използва като медийно прекъсване. Това прекъсване се счита едновременно и за медийно прекъсване, и за едноминутно прекъсване за отбора, който го е поискал.
- Д.3.4. Съгласно тази процедура ще има най-малко 1 прекъсване във всеки период, както и най-много 6 прекъсвания през първото полувреме и най-много 8 прекъсвания през второто полувреме.

КРАЙ НА ПРАВИЛАТА И НА ПРОЦЕДУРИТЕ В ИГРАТА

АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ КЪМ ПРАВИЛАТА

24 секунди.....	36
3 секунди.....	35
4 отборни нарушения.....	55
5 нарушения.....	11, 55
5 секунди	
вкарване на топката в игра отвън.....	25
отблизо пазен състезател.....	35
8 секунди.....	36
Алтернативно притежание.....	19
Баскетболни съоръжения.....	10
Блокиране.....	45
Бутане.....	47
Вертикалност	
дефиниция.....	41
правилна защитна позиция.....	42
Вкарване на топката в игра отвън	
5 секунди.....	25
дефиниция.....	24
Владение на топката.....	22
Владение на топката от отбор	
дефиниция.....	22
Владение на топката от състезател	
дефиниция.....	22
Времеизмервач	
задължения	66
Времеизмервач на часовника за стрелба	
задължения.....	67
Връхлитане.....	45
Връхлитане от състезател с топка.....	43
Възможност за смяна.....	28
Възражение	
доклад на комисаря	64
доклад на старши съдията	64
процедура	89
Гашета.....	12
Гранични линии.....	5
Грешка	
специални положения.....	56
Грешки	
дефиниция.....	32
Гума за уста.....	13
Двойно нарушение.....	48
Дефиниция на играта.....	4

Дисквалифициращо нарушение.....	52
Дриблиране	
дефиниция.....	33
Друго оборудване.....	12
Едноминутно прекъсване	
дефиниция.....	26
задължения на секретаря.....	65
задължения на времеизмервача.....	67
възможност.....	26
Жива топка.....	17
Забиване.....	22
Задно поле	
дефиниция.....	4
Задържана топка.....	19
Задържане.....	47
Заместник	
става състезател.....	11, 28
Започващи срещата 5-има състезатели.....	14
Заслон.....	44
Зона за 3 точки.....	7
Зони на отборните скамейки	
дефиниция.....	7
Игра в подкошието.....	46
Играещ треньор.....	15
Игрално време.....	16
Игрално поле	
линии.....	5
размери.....	4
Игрище	
линии.....	5
размери.....	4
Игрова дисквалификация.....	50, 52, 84
Извън игралното поле	
състезател.....	32
топка.....	32
Изпълнител на наказателни удари	
ограничения.....	57
определяне.....	15, 57
Интервал в играта	
дефиниция.....	16
задължения на времеизмервача.....	67
Интервал между полувремената.....	16
Капитан	
възражение.....	14
действащ като треньор.....	15
права и задължения.....	14
треньор.....	15

Класиране на отборите.....	90
Комисар	
дефиниция	62
доклад.....	63
Кош	
противников.....	4
смяна за второто полувреме	17
собствен.....	4
топка в.....	23
топката влиза в собствения.....	23
топката влиза отдолу нагоре.....	23
Кош от игра	
в собствения кош, случайно.....	23
в собствения кош, умишлено.....	23
влиза в коша отдолу нагоре.....	23
постигане.....	23
стойност.....	23
Край на период	17
Край на срещата	
видеозапис.....	90
дефиниция	17
права на съдиите	63
Крайни линии	5
„Крачки“	
дефиниция	34
Лекар	11
Линии за наказателни удари	5
Линия за вкарване на топката в игра отвън	
дефиниция	7
Лично нарушение	47
Лично съприкосновение	41
Медийни прекъсвания	95
Мениджър	11
Места при изпълнение на наказателен удар	5, 57
Местоположение на съдия	19
Местоположение на състезател	18
Мъртва топка	17
Наказателен удар – места при изпълнение	5, 57
Наказателни удари	57
Нараняване	
съдия	65
състезател	13
Нарушение	
5-то на състезател.....	11, 55
в края на игралното време	16
дефиниция	41
дисквалификация на състезател	50, 52

дисквалификация на треньор.....	50, 52
дисквалифициращо.....	52
лично.....	47
наказание.....	57
положение на санкция за отборни нарушения.....	55
насилие.....	49
неспортсменско.....	51
по време на алтернативно притежание.....	21
сбиване.....	53
след игралното време.....	16
специални положения.....	56
състезател в положение на стрелба.....	47
техническо на състезател.....	50
техническо на треньор.....	50
Насилие.....	49
Начало на период.....	17
Начало на срещата.....	17
Неовладяна топка.....	33
Непозволена интервенция с топката.....	39
Неправилно пазене отзад.....	47
Неспортсменско нарушение.....	51
Неспортсменско поведение	
доклад на комисаря.....	63
доклад на старши съдията.....	63
Нокти на ръцете.....	12
Номера	
на фланелките.....	12
Нормална баскетболна позиция.....	42
Облепване.....	13
Ограничително поле.....	5
Отблизо пазен състезател.....	35
Отбор-гост.....	12
Отбор-домакин.....	12
Отбори.....	11
Отборни нарушения.....	55
Отборни нарушения – санкция.....	55
Отплесване.....	22
Отстранен състезател	
дефиниция.....	11
Пазене	
на състезател без топка.....	43
на състезател във владение на топка.....	43
Период	
дефиниция.....	17
край.....	17
начало.....	17

Персонал на отборната скамейка	
дефиниция.....	7
Пивотиране.....	34
Пивотиращ крак.....	34
Победител в играта.....	4
Положение на санкция за отборни нарушения.....	55
Положение на спорна топка.....	20
Положение на стрелба	
дефиниция.....	22
нарушение срещу състезател.....	47
Полукръг без връхлитане.....	45
дефиниция.....	7
Полукръгове.....	5
Помощник-секретар	
задължения.....	66
Помощник-треньор	
права и задължения.....	14
протокол.....	15
стои изправен.....	15
Поправими грешки.....	59
Правила за поведение	
дефиниция.....	48
Правилна защитна позиция.....	42
Право за игра.....	11
Правоспособност за игра.....	11
Преводач.....	11
Предмети	
носени от състезател.....	12, 62
Предно поле	
дефиниция.....	5
топката е изнесена в.....	36
Препречване на пътя на топката към кош	
дефиниция.....	39
Придвижване с топката.....	34
Придружители на отборите.....	11
Принцип на вертикалността.....	41
Принцип на цилиндъра	
дефиниция.....	41
Принцип „предимство/отнемане на предимство“.....	64
Продължение	
дефиниция.....	16
интервали.....	16
край.....	17
Продължително движение.....	23
Противников кош.....	4

Протокол

образец.....	78
проверка	63
процедура.....	80

Равен резултат	16
-----------------------------	----

Решения

време и място за	64
-------------------------------	----

Ритане на топката.....	21
------------------------	----

Ръце

съприкосновение с противници.....	46
употреба на.....	46

Санкция за

грешка при вкарването на топката в игра отвън.....	25
грешки.....	32
грешки при изпълнение на наказателен удар.....	58
двойно нарушение.....	48
дисквалифициращо нарушение.....	52
загуба на срещата поради недостиг на състезатели.....	31
лично нарушение.....	47
непозволена интервенция с топката.....	40
неспортсменско нарушение.....	51
сбиване.....	53
служебна загуба на срещата.....	30
техническо нарушение на състезател.....	51
техническо нарушение на треньор.....	51
техническо нарушение по време на интервал в играта.....	51
топка, върната в задното поле.....	39

Сбиване.....	53
--------------	----

Секретар

задължения	65
-------------------------	----

Секретарска маса.....	9
-----------------------	---

Секретарски апарат

дефиниция	62
------------------------	----

униформа	62
-----------------------	----

Система за незабавни повторения (IRS)	63
--	----

Специални положения.....	56
--------------------------	----

Спорна топка.....	19
-------------------	----

Среден кръг.....	5
------------------	---

Средна линия.....	5
-------------------	---

Среща

времетраене на срещата	16
-------------------------------------	----

загуба поради недостиг на състезатели.....	31
--	----

край	17
-------------------	----

начало	17
---------------------	----

победител.....	4
----------------	---

служебна загуба.....	30
----------------------	----

Старши съдия	
дефиниция	62
права	62
Статистик	11
Столове за заместници	9
Странични линии	5
Стрелба в коша	
дефиниция	39
Стягащи ръкави	13
Стягащи трика	13
Съоръжения	10
Съдии	
време и място за решения	64
дефиниция	62
жестове	70
администриране на наказателни удари	77
администриране на санкции за нарушения	76
видове нарушения	74
грешки	72
жестове, свързани с часовника за игра	70
номера на състезателите	73
отбелязване на точки	70
смени и едноминутни прекъсвания	71
специални нарушения	76
уведомителни	71
местоположение	19
несъгласие	63
права	62
униформа	62
Съдия	
дефиниция	62
Съприкосновение	41
Състезател	
5 нарушения	11, 55
5-има, започващи срещата	14
в положение на стрелба	22
владение на топката	22
във въздуха	44
дисквалификация	50, 52
местоположение	18
на пода	35
нараняване	13
номер на	12
номера на фланелки	12
носи предмети	12, 62
отблизо пазен	35
смяна	28

става заместник.....	11, 28
право да играе.....	11
техническо нарушение.....	50
Състезател с топка	
върхлитане от.....	43
Топка	
в кошa.....	23
владение.....	22
влиза в собствения кош.....	23
влиза в кошa отдолу нагоре.....	23
жива	17
мъртва	17
непозволена интервенция с.....	39
препращане на пътя ѝ към кошa.....	39
придвижване с.....	34
ритане.....	21
статут	17
удряне с юмрук.....	21
Топка за игра	62
Топка засяда между обръча и таблото.....	20
Треньор	
дисквалификация.....	50, 52
права и задължения	14
списък на отбора	14
стои изправен	15
техническо нарушение.....	50
член на отбор.....	11
Удряне на топката с юмрук.....	21
Униформа	
секретарски апарат	62
съдии, старши съдия и съдия	62
състезател.....	11
Униформи от една част (трико).....	12
Употреба на видеозапис.....	89
Физиотерапевт.....	11
Фланелки	
номера.....	12
цвят.....	12
Цвят на фланелките.....	12
Часовник за стрелба	
върнат погрешно в началното си положение.....	38
прозвучава погрешно.....	38
Часовник за игра	
действия с.....	66
Член на отбора	
дефиниция.....	11
Чорапи.....	12